ВОЛИНСЬКЕ ОБЛАСНЕ УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ
ВОЛИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ОБЛАСНИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ
ВОЛИНСЬКА ДЕРЖАВНА ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

К А Л Е Н Д А Р
ЗНАМЕННИХ І ПАМ"ЯТНИХ ДАТ ВОЛИНІ.
1991 рік.

Л у ц ь к – 1990

Склали: Мігас М.В.
Огнева О.Д.
Сидор О.В.
Казак М.Л.
Ксендзук Е.С.

Відповідальні за випуск:

Силюк А.М.
Кухарська Г.С.

Відзначення знаменних і пам"ятних дат рідного краю - важливий засіб виховання у людей патріотизму, національної самосвідомості, дбайливого ставлення до пам"яток історії і культури. Музеї, бібліотеки, будинки культури і клуби мають оперативно відгукуватися на всі питання життя свого краю, використовуючи найширший арсенал форм і методів роботи.

У 1991 році минає 120 років з дня народження видатної української поетеси Лесі Українки. 340 років сповнюється з часу Берестецької битви між селянсько-козацькими військами і польсько-шляхетською армією. 50 років тому почалася Велика Вітчизняна війна радянського народу проти німецько-фашистських загарбників. З нею пов"язано ряд пам"ятних подій на Волині.

1991 рік багатий на персональні ювілейні дати: 120-річчя з дня народження українського радянського вченого і письменника А.Ю.Кримського, 100-річчя з дня народження фізика, академіка АН УРСР С.І.Вавілова, 85-річчя з дня народження українського радянського літературознавця, лауреата Ленінської премії Є.С.Шабліовського, 90 років з дня народження поетеси Г.Ю.Жежко, 50 років з дня народження письменниці М.Ю.Малиновської. 90 років тому народилися секретар Волинського окружкому КПЗУ С.І.Бойко, двічі Герой Радянського Союзу, командир партизанського з"єднання О.Ф.Федоров, український художник М.А.Рокицький.

До "Календаря" входять також дати відомих судових процесів над членами КПЗУ, дати створення підприємств, культурно-мистецьких установ і колективів, дати смерті видатних земляків.

У посібнику подаються число, місяць, назва події, текстова довідка і список літератури про знаменну чи пам"ятну подію. Списки літератури, як правило, невеликі, обов"язково включають раніше видані бібліографічні посібники по темі, а також нові матеріали. При відсутності нової літератури чи обмеженій кількості її подаються книги і статті старіших років видання. При наявності великої кількості книг письменників-земляків рекомендуються тільки основні видання. В межах структурних ділень спочатку йдуть книги, потім статті з періодичних видань, довідкові видання і бібліографічні посібники.

В кінці "Календаря" вміщені пам"ятні події 1991 року, точна дата яких не встановлена.

Використання "Календаря знаменних і пам"ятних дат Волині" культосвітніми працівниками сприятиме активізації і поглибленню пропаганди краєзнавчих матеріалів.

ЗНАМЕННІ І ПАМ"ЯТНІ ДАТИ ВОЛИНІ НА 1991 рік

1 січня	75 років з дня народження П.Ю.Трункіна (1916-1944), Героя Радянського Союзу.
7 січня	90 років з дня народження С.І.Бойка (1901-1930) - секретаря Волинського окружкому КПЗУ.
8 січня	70 років з дня народження В.Т.Сенатора (1921-1944), Героя Радянського Союзу.
15 січня	120 років з дня народження А.Ю.Кримського (1871-1942) - українського радянського ученого, сходознавця, славіста і письменника, академіка АН УРСР.
24 січня	50 років з дня народження Ю.В.Покальчука (1941) - українського радянського письменника, критика.
4 лютого	85 років з дня народження Ю.С.Симоновича (1906) - живописця і графіка.
4 лютого	245 років з дня народження Тадеуша Костюшка (1746-1817) - діяча польського національно-визвольного руху.
25 лютого	120 років з дня народження Лесі Українки (1871-1913) - видатної української письменниці.
Березень	30 років з початку спорудження в м.Луцьку електроапаратного заводу (1961).
3 березня	130 років з часу скасування кріпацтва в Росії (1861).
4 березня	85 років з дня народження О.С.Панасюка (1906-1981)- організатора і першого голови колгоспу в с.Бобли Турійського району, Героя Соціалістичної Праці.
10 березня	130 років з дня смерті Т.Г.Шевченка (1814-1861) - видатного українського поета і художника.
18 березня	70 років з часу підписання Ризького договору між СРСР і Польщею.
19 березня	15 років першого спектаклю Волинського обласного лялькового театру (1976).

20 березня	I5 років з часу випуску перших метрів штучної шкіри на Луцькому заводі синтетичних шкір (I976).
24 березня	I00 років з дня народження С.I.Вавілова (I89I-I95I) - радянського фізика, державного та громадського діяча, академіка АН СРСР.
30 березня	90 років з дня народження О.Ф.Федорова (I90I-I989)- двічі Героя Радянського Союзу, командира Чернігівсько-Волинського партизанського з"єднання, секретаря Волинського підпільного обкому КП(б)У.
6 квітня	90 років з дня народження М.А.Рокицького (I90I-I944) - українського художника.
I5 квітня	I05 років з дня народження М.С.Гумільова (I886-I92I) - російського поета.
27 квітня	85 років з дня народження Є.С.Шаблiовського (I906-I983) - українського радянського літературознавця, члена-кореспондента АН УРСР, лауреата Ленінської премії та Державної премії УРСР.
I травня	60 років з дня першотравневої демонстрації в с.Маневичі (тепер Прилісне) Маневицького району (I93I).
I5 травня	30 років Луцької дитячої художньої школи (I96I).
28 травня	75 років з дня смерті І.Я.Франка (I856-I9I6) - видатного українського письменника.
30 травня	I65 років з дня народження З.Сераковського (I826-I863) - діяча польського, російського і литовського революційно-визвольного руху.
Червень	35 років з часу створення Волинської державної обласної сільськогосподарської дослідної станції (I956).
I червня	40 років з часу присвоєння звання Героя Соціалістичної Праці В.М.Вірному - ланковому колгоспу ім. Енгельса Рожищенського району, першому на Волині.
7 червня	75 років з часу звільнення м.Луцька російськими військами під командуванням О.О.Брусилова (I9I6).

I0 червня	85 рокІв з дня народження А.П.Бринського (I906-I98I) - командира партизанського з"єднання, Героя Радянського Союзу.
I3 червня	60 рокІв судового процесу над 4I членом КПЗУ у КовелІ (I93I).
I4 червня	60 рокІв з дня смертІ В.К.Липинського (I882-I93I)-украІнського Історика, публІциста, громадського та полІтичного дІяча.
I8 червня	65 рокІв судового процесу у КовелІ над 3I членом КПЗУ (I926).
22 червня	50 рокІв з початку ВеликоІ ВІтчизняноІ вІйни радянського народу проти нІмецько-фашистських окупантІв (I94I).
22 червня	50 рокІв з дня загибелІ В.В.Петрова (I920-I94I) - заступника полІтрука 7-оІ застави 90-го прикордонного загону, Героя Радянського Союзу.
23-29 червня	50 рокІв танковоІ битви в районІ Луцька, БродІв, РІвного(I94I).
24-25 червня	50 рокІв танковоІ битви бІля сс.ВІйниця та ЗатурцІ (I94I) I9-оІ танковоІ дивІзІІ 22 механІзованого корпусу.
27 червня	60 рокІв судового процесу над 47 членами КПЗУ з ГорохІвського повІту (I93I).
27 червня	50 рокІв подвигу екІпажу лІтака 2I-го дальнобомбардувального полку пІд командуванням Д.З.Тарасова.
28 червня - I0 липня	340 рокІв БерестецькоІ битви мІж селянсько-козацькими вІйськами І польсько-шляхетською армІєю (I65I).
26 липня	50 рокІв з часу направлення ЦК КП(б)У на Волинь першоІ групи органІзаторІв партизанського І пІдпІльного руху (I94I).
27 липня	80 рокІв з дня народження М.І.Кузнецова (I9II-I944)-розвІдника партизанського загону "ПереможцІ", Героя Радянського Союзу.
24 серпня	70 рокІв з дня загибелІ М.С.ГумІльова (I886-I92I).

27 серпня	135 рокІв з дня народження І.Я.Франка (1856-1916) - видатного українського письменника.
27 серпня	90 рокІв з дня смертІ Г.О.Мачтета (1852-1901)-російського письменника, дІяча революцІйного народницького руху.
7 вересня	100 рокІв українськоІ емІграцІІ (1891).
15 вересня	70 рокІв з дня народження С.В.МІлашенкова (1921-1944) - командира ескадрилІІ 109-го гвардІйського штурмового Володимир-Волинського полку, Героя Радянського Союзу.
25 вересня	75 рокІв з дня народження Д.З.Тарасова (1916-1941) - командира ескадрилІІ 21-го далекобомбардувального полку, Героя Радянського Союзу.
30 вересня	150 рокІв з дня народження М.П.Драгоманова (1841-1895) - українського публІциста, Історика, лІтературознавця, фольклориста, економІста, фІлософа, громадського дІяча.
6 жовтня	35 рокІв з часу прибуття на Волинь першоІ делегацІІ з ЛюблІнського воєводства ПНР (1956).
7 жовтня	70 рокІв з дня народження Героя Радянського Союзу П.М.Тарасова (1921-1944).
8 листопада	60 рокІв з дня народження Р.Г.Метельницького - луцького архІтектора (1931).
9 листопада	10 рокІв з дня смертІ Л.Я.ЛежанськоІ (1947-1981)-українськоІ радянськоІ поетеси.
15 листопада	65 рокІв з початку Володимир-Волинського судового процесу 151 (1926).
17 листопада	90 рокІв з дня народження Г.Ю.Кежко (1901-1977)-однІєІ Із засновниць ТурІйськоІ органІзацІІ КСМЗУ, українськоІ поетеси.
22 листопада	50 рокІв з дня народження М.Ю.МалиновськоІ (1941-1983) - українськоІ радянськоІ письменницІ, критика.
1 грудня	60 рокІв Ковельського судового процесу над 77 членами КПЗУ (1931).

4 грудня — 40 рокIв заслуженому самодIяльному народному ансамблю пIснI I танцю УРСР "Колос" Торчинського будинку культури (I95I).

I7 грудня — 70 рокIв з дня смертI ГабрIелI ЗапольськоI (I857-I92I) - польськоI письменницI I актриси.

I8 грудня — I40 рокIв з дня народження М.В.Крушевського (I85I-I887) - росIйського I польського вченого-мовознавця.

25 грудня — 20 рокIв з часу здачI в експлуатацIю першоI черги Ковельського заводу сIльськогосподарських машин(I97I).

27 грудня — I0 рокIв з часу здачI в експлуатацIю Луцького заводу крупнопанельного домобудування (I98I).

28 грудня — I5 рокIв з часу введення в дIю першоI черги Нововолинського заводу спецIального технологIчного обладнання (I976).

30 грудня — 45 рокIв з часу введення в дIю ЛуцькоI швейноI фабрики (I946).

560 рокIв — переможноI битви лучан на чолI з воєводою Юршею з польськими магнатами (I43I).

430 рокIв — з часу закIнчення Пересопницького ЄвангелIя - пам"ятки волинськоI писемностI середнIх вIкIв (I56I).

355 рокIв — з часу побудови пам"ятки архIтектури - МихайлIвськоI церкви в с.БIлосток Луцького району (I636).

280 рокIв — з часу перебування у м.Луцьку Петра I (I7II).

220 рокIв — з дня народження А.ФелIнського (I77I-I820) - польського письменника I вченого.

220 рокIв — з часу побудови костьолу в с.Вишеньки Рожищенського району - одного з двох дерев"яних костьолIв УкраIни.

80 рокIв — з дня народження М.А.Васюти (I9II-I943) - органIзатора I голови першого на ВолинI колгоспу в с.Уховецьк Ковельського району.

75 рокIв — з дня народження В.В.Iзмайлова (I9I6-I943) - одного з керIвникIв Луцького антифашистського пIдпIлля.

70 років з часу створення в м.Луцьку (кінець 1921 - початок 1922) підпільного комуністичного осередку, одним з організаторів якого був С.П.Бардась.

35 років з часу створення Волинської організації самодіяльних композиторів (1956).

I СІЧНЯ

75 років з дня народження П.Ю.Трункіна - Героя Радянського Союзу (1916-1944)

Павло Юхимович Трункін народився І січня 1916р. в с.Приволжському Енгельсівського району Саратовської області. За мужність і героїзм, проявлені в боях з німецько-фашистськими загарбниками кулеметник 3-го мотострілецького батальйону 21-ої гвардійської Червонопрапорної мотомеханізованої бригади червоноармієць П.Ю.Трункін 24 травня 1944р. удостоєний звання Героя Радянського Союзу. Помер від ран в госпіталі м.Луцька, похований на меморіалі Вічної Слави.

л і т е р а т у р а :

Лянгас Л. Є в Луцьку вулиця... // Рад. Волинь. - 1979. - 21 верес.

Радулевич М. Волзький богатир // Рад. Волинь. - 1973. - 5 жовт.

x x
x

Трункин Павел Ефимович // Герои Советского Союза: Крат. биограф. словарь. - М., 1988. - Т.2. - С.603.

Трункін Павло Юхимович // Їх славні імена: Бібліогр. покажч.- Луцьк, 1985. - С.60.

7 СІЧНЯ

90 років з дня народження С.І.Бойка (1901-1930) - секретаря Волинського окружкому КПЗУ

Степан Іванович Бойко народився 7 січня 1901р. в с.Потуржин Томашівського повіту на Холмщині (тепер ПР), член КПЗУ з 1923р. В 1929-1930рр. був секретарем Волинського окружкому КПЗУ. Керівник селянських страйків влітку 1930р. у Луцькому, Володимир-Волинському, Горохівському і Ковельському повітах. 19 листопада 1930р. позвірячому замучений у Луцькій в"язниці.

Л і т е р а т у р а:

Грушка Е., Петрушак К. Степан Іванович Бойко. - Львів: Каменяр, I973. - I36 с.

Заболотний І. Про нього в народі співають пісні // Герої Червоної Волині. - Львів, I970. - С.84-97.

Філатенко А. Герої Червоної Волині // Філатенко А. Пам"ятники бойової слави на Волині. - Львів, I976. - С.I5-I8.

x x
x

Бойко Степан Іванович // Борці за возз"єднання: Біогр.довід.- Львів, I989. - С.35-36.

Бойко Степан Іванович // УРЕ. - 2-е вид. - К., I980. - Т.I.- С. 509.

Видатні діячі революційного руху // У боротьбі за возз"єднання: Бібліогр. покажч. - Луцьк, I989. - С.22-30.
Про С.І.Бойка - с. 23.

8 С І Ч Н Я

70 років з дня народження В.Т.Сенатора (I92I-I944) - Героя Радянського Союзу, який загинув, визволяючи Волинь

Василь Трохимович Сенатор народився 8 січня I92Iр. в м.Смілі Черкаської області. За 246 успішних бойових вильотів, за героїзм, проявлений в боях з німецько-фашистськими загарбниками, штурман ланки I0-го гвардійського авіаційного полку 3-ої гвардійської дивізії гвардії капітан В.Т.Сенатор I8 вересня I943р. удостоєний звання Героя Радянського Союзу. Загинув в бою при звільненні Волинської області. Похований в м.Луцьку на меморіалі Вічної Слави.

Л і т е р а т у р а :

Кот О. Відважний авіатор // Мол. ленінець. - I98I. - 22 січ.

Лянгас Л. Мужній штурман // Мол. ленінець. - I979. - I4 квіт.

x x
x

Сенатор Василий Трофимович // Герои Советского Союза: Крат. биограф. словарь. - М., 1988. - Т.2. - С.439.

Сенатор Василь Трохимович // Іх славні імена: Бібліогр. покажч. Луцьк, 1985. - С. 58-59.

15 СІЧНЯ

120 років з дня народження у м.Володимирі-Волинському А.Ю.Кримського (1871-1942) - українського радянського вченого, сходознавця, славіста і письменника, академіка АН УРСР

15 січня 1871р. в м.Володимирі-Волинському народився Агатангел Юхимович Кримський - український радянський вчений, сходознавець, славіст і письменник, академік АН УРСР (з 1919р.), заслужений діяч науки УРСР (з 1940р.). Незаконно репресований. Загинув в 1942р.

Література:

Кримський А. Твори: В 5 т. - К.: Наук. думка, 1972-1973. - Т. 1-5.

Кримський А. Вибрані твори. - К.: Дніпро, 1965. - 660 с.

Кримський А. Пальмове гілля: Екзот. поезії. - К.: Дніпро, 1971. - 371 с.

Кримський А. Поезії. - К.: Рад. письменник, 1968. - 339 с.

x x
x

Бабишкін О. Агатангел Кримський: Літ. портрет. - К.: Дніпро, 1967. - 114 с.

Влох В.І. Вчений-філолог з Волині Агатангел Юхимович Кримський (1871-1942) // Минуле і сучасне Волині: Тези доп. та повідомл. II-ої Волин. іст.-краєзнав. конф. 26-28 трав. 1988р. - ~~Луцьк, 1988.~~- Луцьк, 1988. - Ч.І. - С. 155-157.

Гурницкий К.И. Агафангел Ефимович Крымский. - М.: Наука, 1980. - 192 с.

Шостак Г.С. А.Ю.Кримський, уродженець Володимира-Волинського,-видатний вчений і письменник // Минуле і сучасне Волині: Тези доп. та повідомл. II-ої Волин. іст.-краєзнав. конф. 28-28 трав. 1988р. - Луцьк, 1988. - Ч.II. - С. 18-21.

Бабишкін О. Наш земляк Агатангел Кримський // Рад. Волинь. - 1989. - 13, 17 січ.

Покальчук О. Академік з Волині // Мол. ленінець. - 1984. - 12 квіт.

Сандул В. Лицар науки // Слово правди. - 1986. - 25 січ.

x x
x

А.Ю.Кримський: Бібліогр. покажч. (1889-1971). - К.: Наук. думка, 1972. - 168 с.

Кримський Агатангел Юхимович // Літературна карта Волині: Бібліогр. покажч. - Луцьк, 1988. - С. 40 - 42.

24 С І Ч Н Я

50 років з дня народження Ю.В.Покальчука (1941) - українського радянського письменника, критика, який навчався в Луцькому педінституті

Юрій Володимирович Покальчук народився 24 січня 1941р. в м. Кременець на Тернопільщині. Український радянський письменник, критик. Навчався в Луцькому педінституті ім. Лесі Українки. Закінчив Ленінградський держуніверситет (1964р.), працював науковим співробітником Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка АН УРСР. Нині на творчій роботі.

л і т е р а т у р а :

Покальчук Ю. Дорога через горы: Роман, повести, рассказы. - М.: Известия, 1988. - 540 с.: ил.

Покальчук Ю. І зараз, і завжди: Роман. - К.: Рад. письменник, 1981. - 223 с.

Покальчук Ю. И сейчас, и всегда. - М.: Сов. писатель, 1985.- 432 с.

Покальчук Ю. Кава з Матагальпи: Оповідання, повісті. - К.: Молодь, 1987. - 221 с.

Покальчук Ю. Кольорові мелодії: Повісті та оповідання. -К.: Рад. письменник, 1984. - 207 с.

Покальчук Ю. Самотне покоління: Молодь у сучас. романі США і теорія відчуження. - К.: Наук. думка, 1972. - 214 с.

Покальчук Ю. Сучасна латиноамериканська проза. - К.: Наук. думка, 1979. - 277 с.

Покальчук Ю. Хто ти?: Оповідання. - К.: Рад. письменник, 1979. - 214 с.

х х
х

Міщук Н. Зустріч з письменником // Рад. Волинь. - 1988. - 26 січ.

Покальчук Юрій Володимирович // Письменники Радянської України, 1917-1987: Бібліогр. довід. - К., 1988. - С. 483.

Покальчук Юрій Володимирович // Літературна карта Волині: Бібліогр. покажч. - Луцьк, 1988. - С. 53-54.

4 ЛЮТОГО

85 років з дня народження Ю.С.Симоновича (1906)- живописця і графіка

4 лютого 1906р. в с.Піски тепер Волинської області народився Володимир Семенович Симонович - український живописець і графік. Навчався в Почаєві (1924-1926рр.), в Львівській школі монументального живопису (1926-1931рр.). Викладав у художніх закладах м.Кременця. Серед творів В.С.Симоновича - "Набіг татар" (1952р.), "М.Лисенко слухає лірника" (1954р.), "Т.Г.Шевченко на Волині"(1965р.), виконані в традиційно-реалістичному ключі.

література:

Симонович Юрій Семенович // Словник художників України. - К., 1973. - С. 209.

4 ЛЮТОГО

245 років з дня народження Т.Костюшка (1746-1817) - діяча польського національно-визвольного руху, який в дитинстві навчався в Любешові

Тадеуш Костюшко - видатний польський революціонер і політичний діяч, народився в маєтку Меревщизна біля Бреста 4 лютого 1746р. Протягом 1755 - 1769рр. разом з братом Йосифом навчався у Любешівській школі піарів. Приймав участь у визвольній війні американських колоній проти Англії. У 1784р. повернувся на батьківщину. Протягом 1788-1792рр. брав участь у реорганізації військ коронних. За битву під Зеленцями проти російських військ був нагороджений орденом Віртуті Мілітарі. Під час польського повстання 1794р. призначений на посаду начальника польських збройних сил. Важко поранений, після поразки польської армії 10 листопада 1794р. під Мацейовичами, заарештований. Був ув"язнений у Петропавлівській фортеці в 1794-1796рр. Помер в Швейцарії.

л і т е р а т у р а :

Островер Л.И. Тадеуш Костюшко. - М.: Мол. гвардия. - 1961. - 272 с. - (Жизнь замечат. людей. Серия биографий. Вып. 3 (317).

Бренчук О. Тадеуш Костюшко у Любешові // Нове життя. - 1984. - 21 січ.

Черняк М. "Себе перемогти...": Із життя Тадеуша Костюшка на Поліссі // Нове життя. - 1987. - 11,14,19,21 черв.

x x
x

Косцюшко // УРЕ. - К., 1962. - Т.7. - С. 295-296.

25 ЛЮТОГО

120 років з дня народження Лесі Українки - видатної української письменниці

Леся Українка (псевдонім; справжнє прізвище - Косач-Квітка Лариса Петрівна) - видатна українська поетеса. Народилася в м.Новоград-Волинському, тепер Житомирської області, 25 лютого 1871р.

Весною I879р. сIм"я КосачIв переIхала до Луцька. Тут Леся УкраIнка написала свIй перший вIрш "НадIя". В травнI I882р. КосачI переIхали в с.Колодяжне, тепер Ковельського району, що вIднинI стало IхнIм постIйним мIсцем проживання, в I890-I89Iрр. деякий час знову жили в Луцьку. I де б не була, Леся УкраIнка постIйно звертались в своIх творах до образIв ВолинI. Вершиною II творчостI стала драма-феєрIя "ЛIсова пIсня", на яку надихнула поетесу рIдна Волинь. Померла в м.СурамI в ГрузII.

Л I т е р а т у р а :

УкраIнка Леся. ЗIбрання творIв: У I2 т. - К.: Наук. думка, I975-I979. - Т.1 - I2.

УкраIнка Леся. Твори: У 4 т. - К.: ДнIпро, I980 - I982. - Т. I-4.

УкраIнка Леся. Твори: У 2 т. - К.: Наук. думка, I986-I987. - Т. I-2.

УкраIнка Леся. Твори: ЛIрика. Драми. - К.: ДнIпро, I987. - 2I5 с.

УкраIнка Леся. Вибране. - К.: ДнIпро, I977. - 636 с.

УкраIнка Леся. ДраматичнI твори. - К.: ДнIпро, I989. - 76I с.

УкраIнка Леся. Зоряне небо: ПоезII. - ЛьвIв: Каменяр, I988. - 77 с.

УкраIнка Леся. ПоезII. Поеми. - К.: ДнIпро, I989. - 50I с.: Iл.

x x
x

Борисюк Т.О. Талант I мужнIсть, або спроба нового погляду на життя I творчIсть ЛесI УкраIнки // Початкова шк. - I990. - № 2. - С. 7I-74.

Борисюк Т., Денисюк I. "... Тут по гаю ходила" // Рад.Волинь.- I990. - 25 лют.

Косач - Борисова I. Колодяжне // Рад.Волинь. - I990. - 26 черв.; 3,6,7,10 лип.

Пащук I. Адреса ЛесиноI мандрIвки // РобIтн.газ. - I990. - 25 берез.

Пащук I. Десять листIв ЛесI УкраIнки // РобIтн. газ. - I990. - 21 серп.

x x
x

Леся УкраIнка I Волинь: БIблIогр. покажч. - Луцьк, I990. - 5I с.

УкраIнка Леся // ЛIтературна карта ВолинI: БIблIогр. покажч. - Луцьк, I988. - С. I4-I7.

Б Е Р Е З Е Н Ь

30 рокIв з початку спорудження в м.Луцьку електроапаратного заводу (I96I)

В I96Iр. почалося спорудження в Луцьку електроапаратного заводу. Перша продукцIя електроапаратного заводу була випущена в I962р. ПIдприємство спецIалIзується по виробництву приладIв управлIння технологIчними процесами в сIльському господарствI. ПродукцIя поставляється бIльш як в 30 краIн свIту.

Л I т е р а т у р а :

Коваль I.К. Сила колективу // ВолинськI горизонти. - ЛьвIв, I980. - С. I6-I8.

Грушка Е. Наша спIльна доля // Рад. Волинь. - I987. - 2 верес.

Рожко В. З IсторII заводу // Рад. Волинь. - I984. - I7 жовт.

ЮвIлей заводу // Мол. ленIнець. - I987. - 25 лип.

x x
x

ЛIтопис найважливIших I пам"ятних подIй IсторII ВолинI (I953-I979рр.): БIблIогр. покажч. - Луцьк, I979. - 79 с.
Про початок спорудження електроапаратного заводу - с. 20.

3 Б Е Р Е З Н Я

I30 рокIв з часу скасування крIпацтва в РосII
(I86I)

В I86Iр. скасовано крIпацтво в РосII. На ВолинI реформа мала певнI особливостI. На ПравобережнIй УкраIнI, в т.ч. I на ВолинI,

поземельний устрІй поміщицьких селян, що визначався спеціальним "Місцевим положенням" КиІвської, ПодІльськоІ І ВолинськоІ губерній, вІдрІзнявся вІд поземельного устрою селян Інших районів УкраІни І РосІІ тим, що вІн виходив з Інвентарних правил I847-I848рр. За селянами залишилось право на одержання повного Інвентарного наділу.

Література:

Крестьянская реформа в России I86I года: Сб. законодател. актов. - М.: Госюриздат, 1954. - 498 с.

Волинська губернія - с. 293-34I.

Отмена крепостного права на Украине: Сб. док. и материалов. - К.: Изд-во АН УССР, I96I. - 428 с.: ил.

Зайончковский П.А. Отмена крепостного права в России. - М.: Просвещение, I968. - 367 с.

Волинь - с. I99, 2I4, 226, 229, 230, 237, 238, 240, 364, 366.

Оксенюк Р. Соціально-економічне становище Волині після реформи I86I року // Оксенюк Р. Нариси історії Волині. - Львів, I970. - С. 6 - 30.

Основні риси і особливості реформи на Правобережній Україні // Історія Волині: З найдавніших часів до наших днів. - Львів, I988. - С. 27-29.

Щербина П.Ф., Щербина В.П. Селянська реформа I86Iр. у Волинській губернії // Минуле і сучасне Волині: (Тези доп. та повідомл. Волин. регіонал. іст.-краєзнав. конф. 26-28 верес. I985р.). - Луцьк, I985. - С. I65-I68.

x x

x

Крестьянская реформа I86I // БСЭ. - 3-е изд. - М., I973. - Т. I3. - С. 404-406.

Селянська реформа I86I // УРЕ. - 2-е вид. - К., I983. - Т.I0. - С. I00-I0I.

4 БЕРЕЗНЯ

85 років з дня народження О.С.Панасюка (I906 - I98I) - організатора і першого голови колгоспу в с.Бобли Турійського району, Героя Соціалістичної Праці.

Олексій Сильвестрович Панасюк народився 4 березня 1906р. в с.Бобли, тепер Турійського району. Член КПЗУ з 1932р. Організатор і перший голова колгоспу в рідному селі. Указом Президії Верховної Ради СРСР від 26 лютого 1958р. удостоєний звання Героя Соціалістичної Праці. Похований в своєму селі.

л і т е р а т у р а :

Глущенко Б. Пам"ять про Героя - вічна // Ленін. правда. - 1982. - 23 груд.

Дубинчук Г. Школа імені Героя // Рад.Волинь. - 1981. - 25 листоп.

Хотимчук Е. Що віддаєш людям // Рад.Волинь. - 1984. - 29 лип.

х х
х

Панасюк О.С. // Герої колгоспної праці: Бібліогр. покажч. - Луцьк, 1974. - С.6.

10 БЕРЕЗНЯ

130 років з дня народження Т.Г.Шевченка (1814-1861) - видатного українського поета і художника

10 березня 1861р. перестало битися серце Тараса Григоровича Шевченка - геніального українського поета, художника. Народився 9 березня 1814р. в с.Моринцях, тепер Черкаської області. За завданням Археологічної комісії їздив змальовувати історичні й архітектурні пам"ятки Волині та Поділля. Існують версії про перебування Т.Г.Шевченка в Берестечку та сс.Секунь і Вербка, тепер Ковельського району. Існує і версія про те, що в 1829р. він зупинявся в Любешові по дорозі з Києва до Вільного.

л і т е р а т у р а :

Шевченко Т.Г. Повне зібрання творів: У 10 т. - К.: Вид-во АН УРСР, 1951-1964. - Т. 1-10.

Шевченко Т.Г. Твори: У 5 т. - К.: Дніпро, 1984-1985. - Т. 1-5.

Шевченко Т.Г. Кобзар. - К.: ДнІпро, 1987. - 639с.

Шевченко Т.Г. Повести. - К.: ДнІпро, 1986. - 455с.: ил.

x x
x

СІрак І.І. Т.Г.Шевченко на ВолинІ в 1846р. // Минуле І сучасне ВолинІ: Тези доп. та повІдомл. Ш-оІ Волин. Іст.-краєзнав.конф.- Луцьк, 1989. - С.219-221.

Балик Н. У вІнок шани КобзаревІ //Рад.Волинь. - 1990. - 12 берез.

БлІнова В. Кобзар у селянськІй хатІ // СІл.новини. - 1989.- 18 лют.

Бондарчук А. Листи в село Мельницю // Рад.Волинь. - 1989. - 7 берез.

Рожко В. ВолинськІ дороги поета //Рад.Волинь. - 1990. - 10 берез.

Рожко В. Волинь у творчостІ Шевченка // Рад.Волинь. - 1989. - 21 лют.

Тинчук В. Т.Г.Шевченко... у ЛюбешовІ? //Нове життя. - 1989. - 3 груд.

x x
x

ГенІальний украІнський поет, художник, мислитель: БІблІогр. покажч. - Луцьк, 1989. - 14с.

18 БЕРЕЗНЯ

70 рокІв з часу пІдписання Ризького договору мІж СРСР І Польщею

1921р. пІдписано Ризький договІр мІж СРСР та Польщею. За Ризьким договором бІльша частина колишньоІ ВолинськоІ губернІІ вІдІйшла до складу ПольщІ. Тут було утворено Волинське воєводство з центром у м.Луцьку.

лІтература:

ІсторІя ВолинІ: З найдавнІших часІв до наших днІв. - ЛьвІв: Вид-во при ЛьвІв. держ. ун-тІ "Вища школа", 1988. - 235с.

Про умови Ризького договору. - с.85.

Історія міст і сіл Української РСР: Волинська область. - К. Вид-во АН УРСР, 1970. - 746с.

Про підписання Ризького договору. - с.24.

x x

x

Під прапором Жовтня: Літопис найважливіших і пам"ятних подій історії Волині (1917-1987рр.): Наук.-допоміж. бібліогр. покажч. Луцьк, 1987. - 180с.

Про підписання Ризького договору. - с.18.

19 Б Е Р Е З Н Я

15 років першого спектаклю Волинського обласного лялькового театру

В 1976р. поставив перший спектакль Волинський обласний ляль вий театр. Театр ляльок завоював симпатії юних глядачів не тільк на Волині, але і в республіці. На його базі вже тричі проводилис республіканські фестивалі лялькових театрів. Спектаклі лучан від мічені дипломами.

л і т е р а т у р а :

Богдашевський Ю. Не ховаючись за ширму // Укр. театр. - 198 - № 4. - С.17-20.

Філатенко А. Ляльковий запрошує на вистави //Рад.Волинь. 1985. - 5 листоп.

x x

x

Під прапором Жовтня: Літопис найважливіших і пам"ятних подій історії Волині (1917-1987рр.): Наук.-допоміж. бібліогр. покажч. - Луцьк, 1987. - 180 с.

Про перший спектакль обласного лялькового театру. - с.124.

20 Б Е Р Е З Н Я

15 років з часу випуску перших метрів штучної шкіри на Луцькому заводі синтетичних шкір.

20 березня 1976р. випущено перші метри штучної шкіри на Луцькому заводі синтетичних шкір. Завод - едине в Радянському Союзі дослідне підприємство, яке спеціалізується по випуску синтетичної шкіри. Потужність до 3 млн. метрів на рік. Шкіра використовується в основному для виробництва взуття.

Література:

Андрощук Ф. Честь марки // Рад.Волинь. - 1985. - 31 груд.

Байда Г. Зберегли - як знайшли: З досвіду колективу Луцького картонно-руберойдового заводу, який протягом нинішньої п"ятирічки дванадцять разів виходив переможцем галузевого соціалістичного змагання // Робітн. газ. - 1985. - 12 квіт.

Байда Г. На тисячу адрес: З досвіду колективу, який уже понад десять років безперебійно виконує план поставок продукції згідно з договорами // Робітн. газ. - 1988. - 30 січ.

x x

x

Зусиллями колективу і для колективу: З досвіду роботи Луцького картонно-руберойдового заводу ім. ХХVІ з"їзду КПРС по комплексному економічному і соціальному розвитку: Буклет. - Луцьк, 1988.

Під прапором Жовтня: Літопис найважливіших і пам"ятних подій історії Волині (1917-1987рр.): Наук.-допоміж. бібліогр. покажч. - Луцьк, 1987. - 180 с.

Про Луцький завод штучних шкір та взуттєвого картону - с.124.

24 БЕРЕЗНЯ

100 років з дня народження С.І.Вавілова (1891-1951) - радянського фізика, державного та громадського діяча, академіка АН СРСР

24 березня 1891р. в Москві народився Сергій Іванович Вавілов - радянський фізик, державний і громадський діяч, академік АН СРСР. В 1914р. після закінчення Московського університету був призваний в армію. В 1916-1917рр. служив в м.Луцьку в радіодивізіоні Особливої армії. Тут виконав свої перші наукові праці.

Левшин Л.В. Свет - мое призвание: Страницы жизни акад. С.И.Вавилова. - М.: Моск. рабочий, 1987. - 237 с.

Левшин Л.В. Сергей Иванович Вавилов. - М.: Наука, 1977. - 431 с.: ил.

Церковницький С.С., Калапуша Л.Р. Перші наукові праці видатного фізика і організатора радянської науки С.І.Вавілова // Минуле і сучасне Волині: (Тези доп. та повідомл. Волин. регіонал. іст.-краєзнав. конф. 26-28 верес. 1985р.). - Луцьк, 1985. - С. 193-195.

Калапуша Л., Церковницький С. Це був початок: Майбутній академік С.І.Вавілов свої перші наукові праці виконав у Луцьку // Рад.Волинь. - 1976. - 10 листоп.

x x
x

Вавилов Сергей Иванович // БСЭ. - 3-е изд. - М., 1971. - Т.4. - С. 216.

Вавілов Сергій Іванович // УРЕ. - 2-е вид. - К., 1978. - Т.2. - С. 99.

30 Б Е Р Е З Н Я

90 років з дня народження О.Ф.Федорова (1901-1989) - двічі Героя Радянського Союзу, командира Чернігівсько-Волинського партизанського з"єднання, секретаря Волинського підпільного обкому КП(б)У.

30 березня 1901р. в м.Дніпропетровську народився Олексій Федорович Федоров. В роки Великої Вітчизняної війни був командиром Чернігівсько-Волинського з"єднання партизанських загонів, секретарем Волинського підпільного обкому Компартії України. В 1943р. з"єднання прибуває на Волинь і дислокувалося в лісах біля хутора Лобна. Були розгорнуті активні бойові дії на комунікаціях противника: Ковель-Сарни, Ковель-Брест, Ковель-Луцьк, Ковель-Холм. В історії партизанського руху відома операція "Ковельський вузол". О.Ф.Федоров двічі удостоєний звання Героя Радянського Союзу.

л і т е р а т у р а :

Федоров А.Ф. Подпольный обком действует: Партизан. движение на Черниговщине и Волыни / Лит. запись Е.Босняцкого. - К.: Политиздат Украины, 1986. - 783 с.

Федоров А.Ф. Последняя зима: Партизан. движение на Волыни зимой 1943-1944 гг. / Лит.запись Е.В.Шатрова. - М.: Воениздат, 1985. - 368 с.

Федоров Алексей Федорович // Подвигом прославленные: Герои Советского Союза - партизаны и подпольщики Украины в годы Великой Отечественной войны. - К., 1985. - С. 40-49.

Партизанський командир // Рад.Волинь. - 1986. - 29 берез.

x x
x

Федоров Алексей Федорович // Герои Советского Союза: Крат. биограф. словарь. - М., 1988. - Т.2. - С. 642.

Федоров Олексій Федорович // Їх славні імена: Бібліогр. покажч. - Луцьк, 1985. - С. 61-66.

6 К В І Т Н Я

90 років з дня народження в с.Заріччя Володимир-Волинського району М.А.Рокицького (1901-1944) - українського художника.

6 квітня 1901р. в с.Заріччя, тепер Володимир-Волинського району, народився Микола Андрійович Рокицький - видатний український живописець. В громадянську війну - автор плакатів. Член АРМУ. Закінчив Київський художній інститут (1925р.). Один із найздібніших учнів М.Бойчука. М.А.Рокицький, не відступаючись від основних постулатів його школи, своєю творчістю врізноманітнював їх мотивами індустріальної праці. Дипломна фреска "Зміна" (1927р.), брав участь у розписі ВУЦВК в Одесі на Хаджибеєвському лимані - етапній роботі в українському монументальному малярстві та ін.

л і т е р а т у р а :

Історія міст і сіл Української РСР. Волинська область. - К.: Вид-во АН УРСР, 1970. - 746 с. Про М.А.Рокицького - с.162.

Заклевта П. Він поєднав талант і працю // Слово правди. - 1981. - 21 квіт.

Сандул В. Любов до життя // Прапор Леніна. - 1986. - 11 верес.

x x
x

Рокицький Микола Андрійович // УРЕ. - 2-е вид. - К., 1983. - Т.9. - С. 446.

15 КВІТНЯ

105 років з дня народження М.С.Гумільова (1886-1921) - російського поета.

15 квітня 1886р. народився Микола Степанович Гумільов - російський поет, який під час першої світової війни, в 1915р., воював добровольцем-розвідником у складі кінного взводу лейб-гвардії уланського полку під Володимиром-Волинським. Незаконно репресований в 1921р.

література:

Гумилёв Н. Избранное. - М.: Сов. Россия, 1989. - 491с.: ил.

Гумилёв Н. Стихи; Письма о русской поэзии. - М.: Худож.лит., 1989. - 446 с.

Гумилёв Н. Стихотворения. - М.: Мол.гвардия, 1989. - 189с.:ил.

Гумилёв Н. Стихотворения и поэмы. - Л.: Сов. писатель. Ленинград. отд-ние, 1988. - 630 с.

x x
x

Лукницкий П. О Гумилёве // Лит. обозрение. - 1989. - № 6. - С. 82-90.

Павловский А. Николай Гумилёв // Вопр. лит. - 1986. - № 10. - С. 94-131.

Скатов Н.Н. О Николае Гумилеве и его поэзии // Лит. учеба. - 1988. - № 4. - С. 177-181.

x x
x

Гумилёв Николай Степанович // БСЭ. - 3-е изд. - М., 1972. - Т.7. - С. 447-448.

27 К В І Т Н Я

85 років з дня народження Є.С.Шабліовського (1906-1983) - українського радянського літературознавця, члена-кореспондента АН УРСР, лауреата Ленінської премії та Державної премії УРСР.

27 квітня 1906р. в м.Камені-Каширському народився Євген Степанович Шабліовський - український радянський літературознавець, член-кореспондент АН УРСР (1934р.), заслужений діяч науки (з 1972р.). Автор численних праць з історії, теорії літератури, загального літературознавства. За монографію "Т.Г.Шевченко и русские революционные демократы. 1858-1861" удостоєний Ленінської премії (1964р.), а за книгу "Чернышевский и Украина" - Державної премії УРСР ім. Т.Г.Шевченка (1979р.).

л і т е р а т у р а :

Кмецинський В. З волинських витоків // Рад.Волинь. - 1986. - 27 квіт.

Гисак О. Вчений, письменник, публіцист // Мол.ленінець.- 1976. - 27 квіт.

Сандул В. Шевченкознавець // Рад. Полісся. - 1986. - 6 трав.

x x
x

Євген Шабліовський // Письменники Радянської України, 1917-1987: Біобібліогр. довід. - К., 1988. - С. 651.

Євген Степанович Шабліовський: Покажч. друк. праць. - К.: Наук. думка, 1976. - 67 с.

Шабліовський Євген Степанович // Літературна карта Волині: Бібліогр. покажч. - Луцьк, 1988. - С. 67-70.

І Т Р А В Н Я

60 років з дня першотравневої демонстрації в с.Маневичі (тепер Чулісне Маневицького району, 1931р.).

I травня I93Iр. вIдбулася багатолюдна першотравнева демонстрацIя в с.МаневичI Ковельського повIту (тепер ПрилIсне Маневицького району).

В демонстрацII взяли участь селяни з Маневич, Грудок, ТроянIвки, НовоI Руди, Градиська, Великого Обзира, Стобихви. Демонстранти несли лозунги "Геть буржуазну Польщу!", "Хай живе Радянська РосIя!", спIвали "IнтернацIонал". ПолIцiя вчинила криваву розправу. ВIд полIцейських куль загинули Северин Ковальчук I Михайло Ольховик. Трьох селян було поранено.

л I т е р а т у р а :

Амеженко Н., Кравчук А. У борнI за народну волю: архIв. док. про першотрав. демонстрацIю I93Iр. в ПрилIсному // Зоря комунIзму. - I989. - I7 верес.

IварIнга Н. Пам"ять лIт прожитих // Зоря комунIзму. - I988.- 23 жовт.

Романик I. СвIдчать архIвнI документи // Зоря комунIзму. - I989. - I трав.

x x

x

ПIд прапором Жовтня: ЛIтопис найважливIших I пам"ятних подIй IсторII ВолинI (I9I7-I987рр.): Наук.- допомIж. бIблIогр. покажч.- Луцьк, I987. - I60 с.

Про першотравневу демонстрацIю в с.ПрилIсне - с. 25-26.

I5 Т Р А В Н Я

30 рокIв ЛуцькоI дитячоI художньоI школи

I5 травня I96Iр. вIдкрилася Луцька дитяча художня школа. Тепер в школI навчається майже 400 учнIв. Вона має пIдготовчI класи та вечIрнє вIддIлення. Школа готує учнIв для вступу в художнI училища, училища декоративно-прикладного мистецтва та вищI учбовI заклади цього напрямку.

л I т е р а т у р а :

Ворон Б. Зрушення: Штрихи до портрета художника [директора ЛуцькоI дитячоI художньоI школи П.К.Сенюка] // Мол.ленIнець. - I987. - 28 листоп.

Іващенко А. Росте мистецька зміна // Рад.Волинь. - 1970. - 12 груд.

Новицький А. Шлях у мистецтво // Рад.Волинь. - 1962.- 27 лют.

28 Т Р А В Н Я

75 років з дня смерті І.Я.Франка (1856-1916)- видатного українського письменника.

28 травня 1916р. помер Іван Якович Франко - видатний український письменник, вчений і громадський діяч. Народився в с.Нагуєвичі (тепер с.Івана Франка Львівської області). 18 травня 1891р. Іван Франко приїджав з дружиною і дітьми до Косачів в Колодяжне. Збереглося там його улюблене місце відпочинку. І.Франко вів переписку з А.Кримським. Вивчав культурно-освітню проблематику Волині, підготував працю про полеміста Івана Вишенського.

л і т е р а т у р а :

Франко І.Я. Зібрання творів: У 50 т. - К.: Наук.думка, 1976-1986. - Т. 1-50.

Франко І.Я. Твори: У 2 т. - К.: Дніпро, 1981. - Т. 1-2.

Франко І.Я. Вибрані твори. - Львів: Каменяр, 1981.- 415с.:іл.

Франко І.Я. Повісті. - К.: Дніпро, 1971. - 472 с.

Франко І.Я. Поезії; Мойсей: Поема; Украдене щастя: Драма з сіл.життя. - К.: Дніпро, 1989. - 567 с.: іл.

x x

x

Історія міст і сіл Української РСР: Волинська область. - К.: Вид-во АН УРСР, 1970. - 746 с.

Перебування І.Я.Франка на Волині - с.50, 344, 345.

Пришляк В. Словом вченого і борця: Сторінки історії Волині у працях Каменяра // Рад.Волинь. - 1986. - 19 серп.

Рожко В., Миць М. Іван Франко і Волинь: Сторінки історії // Рад.Волинь. - 1987. - 27 трав.

x x

x

Іван Франко: Бібліогр. покажч., 1956-1984. - К.: Наук.думка, 1987. - 520 с.

30 Т Р А В Н Я

165 років з дня народження З.Сераковського (1826-1863) - діяча польського, російського і литовського революційно-визвольного руху

30 травня 1826р. в с.Лісове, тепер Маневицького району, народився Зигмунд Сераковський - видатний діяч польського, російського і литовського революційного руху. В 1838-1845рр. навчався в гімназії у Житомирі. У квітні 1863р. очолив селянське повстання в Литві. В сутичці з урядовими військами його було поранено, взято в полон і страчено.

Л і т е р а т у р а :

Дьяков В. Сигизмунд Сераковский. - М.: Соцэк—тиз, 1959. - 72 с.

Метельский Г. Доленго: Повесть о Сигизмунде Сераковском. - М.: Политиздат, 1972. - 461 с.

Смирнов А.Ф. Сигизмунд Сераковский. - М.: Изд-во АН СССР, 1959. - 136 с.

Петрушак К. Мужній Доленго // Рад.Волинь. - 1971. - 6 черв.

Струцюк Й. Полум"яний Зигмунт // Рад.Волинь. - 1975. - 15 берез.

x x
x

Сераковский Зигмунт // УРЕ. - 2-е вид. - К., 1983. - Т.10. - С. 119-120.

Ч Е Р В Е Н Ь

35 років з часу створення Волинської державної обласної сільськогосподарської дослідної станції (1956р.)

В червні 1956р. створена Волинська державна обласна сільськогосподарська дослідна станція. В 1986р. вона набула статусу науково-виробничого об"єднання "Еліта", до складу якого входять дослідна станція, два дослідних господарства "Рокині" та "Боратин", два

елІтно-насІнневих радгоспи, племзавод "Олицький", а також опорний пункт, де виробщують безвІрусне насІння картоплІ. Науковою роботою займаються 8 вІддІлІв І 9 лабораторІй, є 54 науковІ спІвробІтники. В об"єднаннІ розробляються раціональнІ системи землеробства, ІнтенсивнІ технологІІ виробництва.

лІтература:

Лагановський Л. "ЕлІта" вчить І вчиться // Рад.Волинь. - 1989. - 28 жовт.

ЛапкІв М. На службІ в господарств // Слава працІ. - 1986. - 25 груд.

Маєвський Е. Засобами пропаганди // Рад.Волинь. - 1982. - 20 жовт.

Сисенюк П. В гостях у науковцІв // Рад.Волинь. - 1980. - 20 верес.

x x
x

ПІд прапором Жовтня: Літопис найважливІших І пам"ятних подІй ІсторІІ ВолинІ (1917-1987рр.): Наук.- допомІж. бібліогр. покажч. - Луцьк, 1987. - 180с.
Про створення сІльськогосподарської станцІІ - с.80.

I ЧЕРВНЯ

40 рокІв з часу присвоєння звання Героя СоцІалІстичної ПрацІ В.М.ВІрному - ланковому колгоспу Ім.Енгельса Рожищенського району, першому на ВолинІ (1951р.)

I червня 1951р. Указом ПрезидІІ Верховної Ради СРСР присвоєно звання Героя СоцІалІстичної ПрацІ Володимиру Миколайовичу ВІрному, першому на ВолинІ. В.М.ВІрний був ланковим бригади колгоспу Ім.Енгельса в с.ДоросинІ Рожищенського району, удостоєний високого звання за одержання високих врожаІв кок-сагизу.

лІтература:

Марценюк П. Володимир Миколайович ВІрний - перший на ВолинІ Герой СоцІалІстичної ПрацІ // Рад.Волинь. - 1983. - I трав.

Марценюк П. Золота Зірка Володимира Вірного // Хлібороб України. - 1977. - № 4. - С. 35-36.

Марценюк П. Через літа і відстані: Розповідає перший на Волині Герой Соціалістичної Праці, начальник відділу обл. управління сіл. господарства В.М.Вірний // Рад.Волинь. - 1979. - 12 січ.

x x
x

Вірний В.М. // Герої колгоспної праці: Бібліогр. покажч. - Луцьк, 1974. - С. 5.

Під прапором Жовтня: Літопис найважливіших і пам"ятних подій історії Волині (1917-1987рр.): Наук.- допоміж. бібліогр. покажч. - Луцьк, 1987. - 180 с.

Про присвоєння звання Героя Соціалістичної Праці В.М.Вірному - с. 72-73.

7 ЧЕРВНЯ

75 років з часу звільнення м.Луцька російськими військами під командуванням О.О.Брусілова (1916)

7 червня 1916р. російські війська під командуванням О.О.Брусілова звільнили Луцьк. В період першої світової війни на Волині дислокувалися армії Південно-Західного фронту під командуванням О.О.Брусілова. Ним був розроблений план наступу військ фронту. 22 травня після багатоденного артилерійського обстрілу ворожих позицій всі чотири армії перейшли в наступ і прорвали фронт. В результаті цього прориву 8-а армія визволила Луцьк.

л і т е р а т у р а :

Брусилов А.А. Мои воспоминания. - М.: Воениздат, 1963. - 287 с.

Про Луцький прорив 1916р. - с. 182, 183, 185-189, 195, 196.

Оксенюк Р. Волинь у роки першої світової війни і Лютневої революції// Оксенюк Р. Нариси історії Волині: Соц.-економ. розвиток, рев. та нац.- визвол. рух трудящих (1861-1939). - Львів, 1970. - С. 62-70.

Семанов С. Брусилов. - М.: Мол. гвардия, 1980. - 316 с.:ил. Волинь в роки першої світової війни - с. 161-162, 188, 189, 195, 212, 213, 214, 215, 221, 223, 224, 230, 231, 243.

Лазарук В. Вогняний вал // Рад.Волинь. - 1976. - 30 черв.

Середюк С. "46" // Мол.ленінець. - 1986. - 30 лип.

Соколов Ю.В. Алексей Алексеевич Брусилов // Вопросы истории.- - 1988. - № 11. - С. 80-97.

x x
x

Юго-Западного фронта наступление 1916 // БСЭ. - 3-е изд. - М., 1976. - Т. 30. - С. 335-336.

Юго-Западного фронта наступление 1916 // Военный энциклопедический словарь. - М., 1983. - С. 836.

10 ЧЕРВНЯ

85 років з дня народження А.П.Бринського (1906-1981) - командира партизанського з"єднання, Героя Радянського Союзу.

Антон Петрович Бринський народився 10 червня 1906р. в с.Андріївка Чемеровецького району на Хмельниччині. В листопаді 1942р. партизанський загін А.П.Бринського передислокувався на територію Волинської області. На його базі було утворено велике партизанське з"єднання, яке діяло до визволення області. В 1944р. удостоєний звання Героя Радянського Союзу.

Л і т е р а т у р а :

Бринський А.П. По той бік фронту. - К.: Політвидав України, 1976. - 350 с.

Бринський А.П. По той бік фронту: Спогади партизана. Кн. 2. -К.: Політвидав України, 1978. - 375 с.

x x
x

Бринский Антон Петрович // Подвигом прославленные: Герои Советского Союза - партизаны и подпольщики Украины в годы Великой Отечественной войны. - К., 1985. - С. 94-97.

Золотухин В. Его линия фронта. Антон Бринский // Бессмертие: Очерки о разведчиках. Люди молчаливого подвига. - М., 1987. - Кн.I. - С. 247-269.

Митколик А. Від рядового до полковника // Зоря комунізму. - 1988. - 8 трав.

x x

x

Бринский А.П. // Герои Советского Союза: Крат. биогр. словарь. - М., 1987. - Т.I. - С. 206.

Бринський Антон Петрович // Їх славні імена: Бібліогр. покажч. - Луцьк, 1985. - С. 69-73.

13 ЧЕРВНЯ

60 років судового процесу над 41 членом КПЗУ у Ковелі (1931).

13 червня 1931р. у Ковелі відбувся судовий процес на 41 членом КПЗУ. В числі засуджених були С.Е.Борисюк, І.Д.Смійчик, Г.Ю.Савчук - організатори першотравневої демонстрації в Маневичах (тепер Прилісне).

Література:

Оксенюк Р. Нариси історії Волині: Соц. - економ. розвиток, рев. та нац.- визвол. рух трудящих (1861-1939). - Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1970. - 275 с.

Про Ковельський процес "41" - с. 221.

Літопис пам"ятних подій історії Волині (1900-1939рр.): Бібліогр. покажч. - Луцьк, 1976. - 66с.

Про Ковельський судовий процес над 41 членом КПЗУ - с.49.

14 ЧЕРВНЯ

60 років з дня смерті В.К.Липинського (1882-1931) - українського історика, публіциста, громадського та політичного діяча.

14 червня 1931р. помер Вячеслав Казимирович Липинський - український історик, публіцист, громадський та політичний діяч.

Народився в с.Затурці тепер Локачинського району. Гімназійну освіту здобував у Житомирі, Луцьку й Києві, університетську - у Кракові і Женеві. Учасник першої світової війни. З утворенням УНР став її послом у Відні. Автор історичних праць, які були помітним явищем нашої культури і дістали високу оцінку відомих істориків. Помер в Австрії. За його заповітом тіло привезено на Україну і поховано в с.Затурці.

л і т е р а т у р а :

Липинський В. Релігія і церква в історії України. - Львів, 1933. - 131 с.

Журба Г. Від "Української хати" до "Мусагету": (Люди й події) // Україна. - 1990. - № 45. - С. 130-131.

Кушнір Н. Історія старого кладовища // Рад.Волинь. - 1990. - 12 серп.

18 Ч Е Р В Н Я

65 років судового процесу у Ковелі над 31 членом КПЗУ (1926)

18 червня 1926р. у Ковелі польський суд засудив 31 члена КПЗУ. Серед засуджених були В.Т.Малашевський, С.Л.Лаховський, М.Ф.Олексюк, Г.К.Парфенюк, Р.Р.Мигула, М.Ф.Лесюк, С.Гушинець - перші організатори комуністичних осередків на Волині.

л і т е р а т у р а :

Оксенюк Р. Нариси історії Волині: Соц.- економ. розвиток, рев. та нац.- визвол. рух трудящих (1861-1939рр.) - Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1970. - 275 с.

Про Ковельський процес 1926р. - с.200.

Літопис пам"ятних подій історії Волині (1900-1939рр.): Бібліогр. покажч. - Луцьк, 1976. - 66 с.

Про судовий процес у Ковелі 1926р. - с.42.

22 ЧЕРВНЯ

50 років з початку Великої Вітчизняної війни радянського народу проти німецько-фашистських окупантів (1941).

22 червня 1941р. почалась Велика Вітчизняна війна радянського народу проти німецько-фашистських загарбників. Запеклі бої вели 98-й Любомльський та 90-й Володимир-Волинський прикордонні загони. На початку липня німецькі війська окупували область. На Волині були організовані перші партизанські загони - М.П.Коніщука, П.Х.Сомчука, О.Ф.Філюка, Ю.Собесяка, підпільні антифашистські групи Г.Ф.Мартинюка, П.Й.Каспрука та в м.Луцьку під керівництвом В.В.Ізмайлова і П.І.Савельєвої.

література:

Баграмян И.Х. Так начиналась война. - К.: Политиздат Украины, 1988. - 446 с.

Владимирский А.В. На Киевском направлении: По опыту ведения боевых действий войсками 5-й армии Юго-Западного фронта в июне - сент. 1941г. - М.: Воениздат, 1989. - 304 с.

Історія Волині: З найдавніших часів до наших днів. - Львів: Вид-во при Львів. держ. ун-ті "Вища шк.", 1988. - 237 с.
Про бої 22 червня 1941р. - с. 119-120.

Кисловский Ю.Г. От первого дня до последнего: За строкой боевого донесения и сообщения Совинформбюро. - М.: Политиздат, 1988. - 303 с. Про захист кордону на Волині - с. 58-75.

Корж Г.П. Место службы - граница. - К.: Политиздат Украины, 1988. - 191с.
Про бої на кордоні в 1941р. на Волині - с. 21-22, 31-32.

Гапоненко І. Правда про початок війни // Рад.Волинь. - 1989. - 21 берез.

Головешкін В. У небі Волині // Рад.Волинь. - 1989. - 21 черв.

Костенко Г. Хто пережив - пам"ятає... // Рад.Волинь. - 1989. - 21 черв.

Радулевич М. Бій на світанку // Рад.Волинь. - 1989.- 28 трав.

x x

x

Під прапором Жовтня: Літопис найважливіших і пам"ятних подій історії Волині (1917-1987рр.): Наук.- допоміж. бібліогр. покажч. - Луцьк, 1987. - 180 с.

Про початок Великої Вітчизняної війни на Волині - с.42-44.

22 ЧЕРВНЯ

50 років з дня загибелі В.В.Петрова (1920-1941) - заступника політрука 7-ої застави 90-го прикордонного загону, Героя Радянського Союзу.

22 червня 1941р. загинув Василь Васильович Петров - заступник політрука 7-ої застави 90-го Володимир-Волинського прикордонного загону. В.В.Петров народився в м.Малоярославець Калузької області. Загинув, захищаючи кордон СРСР від німецько-фашистських загарбників. Удостоєний звання Героя Радянського Союзу.

Література:

Кузовкин Г. Подвиг Василия Петрова // Кузовкин Г. Всегда на посту. - Львов, 1987. - С. 54-57.

Марценюк П. Мис Петрова // Славою овіяні.- К., 1987. - С. 120-122.

Тронько П.Т., Губко А.Т. Рассказы о бессмертном подвиге. - К.: Рад. шк., 1987. - 320 с.

Про подвиг В.В.Петрова - с.13-14.

Радулевич М. Подвиг продовжується // Рад.Волинь. - 1965. - 28 трав.

x x
x

Петров Василий Васильевич // Герои Советского Союза: Крат. биограф. словарь. - М., 1988. - Т. 2. - С. 256.

Петров Василь Васильович // Їх славні імена: Бібліогр. покажч.- Луцьк, 1985. - С. 30-32.

23 - 29 ЧЕРВНЯ

50 рокІв танковоІ битви в районІ Луцька, БродІв, РІвного(I94I)

23-29 червня I94Iр. в районІ Луцька, БродІв, РІвного розгорнулася найбІльша в початковому перІодІ вІйни танкова битва. МеханІзованІ корпуси 5-оІ армІІ нанесли контрудари, зупинили ворога І бІльш як на тиждень затримали його просування вглиб радянськоІ територІІ. З обох сторІн в битвІ приймало участь близько 2 тис. танкІв.

лІтература:

ІсторІя ВолинІ: З найдавнІших часІв до наших днІв. - ЛьвІв: Вид-во при ЛьвІв. держ. ун-тІ "Вища шк.", I988. - 238 с.
Про танкову битву - с.I2I.

ПІд прапором Жовтня: ЛІтопис найважливІших І пам"ятних подІй ІсторІІ ВолинІ (I9I7-I967рр.): Наук.- допомІж. бІблІогр. покажч. - Луцьк, I987. - I60 с.
Про танкову битву 23-29 червня I94Iр. - с. 45-46.

24 - 25 ЧЕРВНЯ

50 рокІв танковоІ битви бІля сІл ВІйниця та ЗатурцІ (I94I)

24-25 червня I94Iр. бІля сІл ВІйниця та ЗатурцІ вІдбувся танковий бІй. Шлях ворожим панцерним колонам перепинили воІни I9-оІ танковоІ дивІзІІ 22 механІзованого корпусу пІд командуванням генерал-майора К.О.Семенченка. В першому ж бою вони знищили I6 фашистських танкІв. 22 липня I94Iр. К.О.Семенченку було присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

лІтература:

ІсторІя ВолинІ: З найдавнІших часІв до наших днІв. - ЛьвІв: Вид-во при ЛьвІв. держ. ун-тІ "Вища шк.", I988. - 237 с.
Про боІ з фашистами танковоІ дивІзІІ К.О.Семенченка - с.I2I.

Джога І. Перший генерал-герой // Слово правди. - I986.-I0 жовт.

ЦвейгорІн И. Генерал бронетанкових вІйськ // Слово правди.- 1989. - 5 лип.

Шевченко В.Д. Генерал К.О.Семенченко - герой ВеликоІ ВІтчизняноІ вІйни // Укр. Іст. журн. - 1987. - № 10. - С. 127-135.

x x

x

ПІд прапором Жовтня: ЛІтопис найважливІших І пам"ятних подІй ІсторІІ ВолинІ (1917-1987р.р.): Наук.- допомІж. бІблІогр. покажч. - Луцьк, 1987. - 180 с.

Про танковий бІй 24-25 червня - с. 44-45.

Семенченко Кузьма Александрович // Герои Советского Союза: Крат. биограф. словарь. - М., 1988. - Т. 2. - С. 438.

Семенченко Кузьма Олександрович // Іх славнІ Імена: БІблІогр. покажч. - Луцьк, 1985. - С. 34-35.

27 ЧЕРВНЯ

60 рокІв судового процесу над 47 членами КПЗУ з ГорохІвського повІту (1931)

27 червня 1931 р. у Луцьку засуджено 47 членІв КПЗУ з ГорохІвського повІту. В числІ засуджених на довгІ роки тюремного ув"язнення були О.Г.КалІщук та С.І.Синиця.

лІтература:

Оксенюк Р. Нариси ІсторІІ ВолинІ: Соц.- економ. розвиток, рев. та нац. - визвол. рух трудящих (1861-1939). - ЛьвІв: Вид-во ЛьвІв. держ. ун-ту, 1970. - 275 с.

Про судовий процес над членами КПЗУ з ГорохІвського повІту - с. 221.

ЛІтопис пам"ятних подІй ІсторІІ ВолинІ (1900-1939рр.): БІблІогр. покажч. - Луцьк, 1976. - 66 с.

Про процес над 47 членами КПЗУ з ГорохІвського повІту - с.49.

27 Ч Е Р В Н Я

50 рокІв подвигу екІпажу лІтака 2І-го дальнобомбардувального полку пІд командуванням Д.З.Тарасова (І94І)

27 червня І94Ір. в районІ селища ІваничІ повторив подвиг М.Гастелло екІпаж лІтака 2І-го дальнобомбардувального полку пІд командуванням Д.З.Тарасова. Коли лІтак пІдбили фашисти, льотчик направив його на ворожу технІку. Командир лІтака Д.З.Тарасов І штурман Б.Д.ЄрьомІн удостоєнІ звання Героя Радянського Союзу.

л І т е р а т у р а :

Сокол О. ВолинськІ гастелловцІ // Колг. правда. - І985. - 28 берез.

Еремин Борис Дмитриевич // Герои Советского Союза: Крат. биогр. словарь. - М., І987. - Т. І. - С. 48І.

Тарасов Дмитрий Захарович // Герои Советского Союза: Крат. биограф. словарь. - М., І988. - Т. 2. - С. 56І.

ЄрьомІн Борис Дмитрович // Їх славнІ Імена: БІблІогр. покажч.- Луцьк, І985. - С. ІЗ-І4.

Тарасов Дмитро Захарович // Їх славнІ Імена: БІблІогр. покажч. - Луцьк, І985. - С. 4І-42.

28 ЧЕРВНЯ - І0 ЛИПНЯ

340 рокІв БерестецькоІ битви мІж селянсько-козацькими вІйськами І польсько-шляхетською армІєю (І65І)

28 червня - І0 липня І65Ір. пІд Берестечком вІдбулася битва мІж вІйськами Б.Хмельницького І польського короля Яна Казимира Ш. Проти І50-тисячноІ польськоІ армІІ виступило І00-тисячне козацьке вІйсько разом з татарами, очолюваними ханом Іслам-ГІреєм Ш. Однак, напередоднІ вирІшальноІ битви татари зрадили, забрали у полон Б.Хмельницького. 300 звитяжцІв прийняли на себе головний удар ворога, прикриваючи вІдступ основних селянсько-козацьких частин. Вони засІли на островІ, протягом дня вІдбивали наступ переважаючих сил противника І всІ полягли в нерІвному бою. ЗагальнІ втрати

селянсько-козацького війська під Берестечком становили 30 тисяч чоловік. В пам"ять про героїчну битву на її місці були поставлені хрести-моноліти, а напередодні першої світової війни споруджено величний храм - пам"ятник "Козацькі могили" (с. Пляшева Рівненської області).

Л і т е р а т у р а :

Гайдай І.С. Берестечко // Історія міст і сіл Української РСР: Волинська область. - К., 1970. - С. 179-191.
Про Берестецьку битву - с.180-181.

Грабовецький В.В. Західноукраїнські землі в період народно-визвольної війни 1648-1654рр. - К.: Наук. думка, 1972. - 191 с.
Про Берестецьку битву - с. 160-171.

Історія Української РСР: У 8 т., 10 кн. Т.2. Визвольна війна і возз"єднання України з Росією. Початок розкладу феодалізму та зародження капіталістичних відносин. (Друга пол. XVII-XVIII ст.). - К.: Наук. думка, 1979. - 615 с.
Про битву 1651 р. під Берестечком - с. 44-45.

Сміян П.К., Сміян К.П. Участь волинян у визвольній війні 1648-1654рр. // Минуле і сучасне Волині: Тези доп. та повідомл. Волин. регіон. іст.- краєзнав. конф. 26-28 верес. 1985р. - Луцьк, 1985. - С. 124-128.

Боярчук П. Віч - на - віч з історією // Рад.Волинь. - 1990. - 22 черв.

Рожко В. Круг містечка Берестечка // Буд.комунізму. - 1989. - 30 лип.

Свешніков І. Берестечко // Жовтень. - 1985. - № 7. - С.91-108.

x x

x

Берестецька битва 1651 // УРЕ. - 2-е вид. - К., 1977. - Т.1. - С. 412.

Берестечко // БСЭ. - 3-е изд. - М., 1970. - Т.3. - С. 227-228.

26 ЛИПНЯ

50 рокІв з часу направлення ЦК КП(б)У на Волинь першоІ групи органІзаторІв партизанського І пІдпІльного руху (I94I)

26 липня I94Iр. на Волинь була направлена перша група органІзаторІв партизанського руху - 24 чол., у тому числІ склад Волинського пІдпІльного обкому партІІ, затверджений ЦК КП(б) УкраІни: перший секретар С.Т.Бурченко, секретарІ Г.А.Терещенко та О.Т.УкраІнець. Проте, з цІєІ групи в область змогли пробитися лише кІлька чоловІк. Двоє з них О.Ф.Коноплъов та О.Т. УкраІнець налагодили зв"язки з населенням І створили партизанську групу. Згодом на Волинь було направлено ще кІлька груп органІзаторІв всенародноІ боротьби.

Л І т е р а т у р а :

ІсторІя ВолинІ: З найдавнІших часІв до наших днІв. - ЛьвІв: Вид-во при ЛьвІв. держ. ун-тІ "Вища шк.", 1988. - 238 с.

Про першу групу органІзаторІв партизанського руху - с.I23.

ПІд прапором Жовтня: ЛІтопис найважливІших І пам"ятних подІй ІсторІІ ВолинІ (I9I7-I987рр.): Наук.- допомІж. бІблІогр. покажч.- Луцьк, I987. - I80 с.

Про направлення на Волинь першоІ групи органІзаторІв партизанського та пІдпІльного руху - с. 46-47.

27 ЛИПНЯ

80 рокІв з дня народження М.І.Кузнецова (I9II-I944) - розвІдника партизанського загону "ПереможцІ", Героя Радянського Союзу

27 липня I9IIр. в с.Зирянка Талицького району СвердловськоІ областІ народився Микола Іванович Кузнецов - легендарний розвІдник партизанського загону "ПереможцІ" пІд командуванням Д.М.Медведева. ЗагІн дІяв на територІІ Рівенщини І ВолинІ. М.І.Кузнецов, видаючи себе за нІмецького обер-лейтенанта Пауля ЗІберта, проводив розвІдувальну роботу в м.РІвне. 9 березня I944р. пІд час виконання завдання М.І.Кузнецов загинув на ЛьвІвщинІ. Йому посмертно присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

Література:

Драгов С. Героем приказала быть страна. - Львов: Каменяр, 1982. - 102 с.

Драгов С.А. Человек из легенды // Год 1944. Зарницы победного салюта. - Львов, 1979. - С. 59-62.

Китанович Б. Человек, который не знал страха. - М.: Изд-во ДОСААФ, 1966. - 213 с.

Кузнецов Микола Іванович // Подвигом уславлені: Герої Радянського Союзу - партизани і підпільники України в роки Великої Вітчизняної війни. - К., 1978. - С. 192-194.

Лукин А.А., Гладков Т.К. Николай Кузнецов. - М.: Мол.гвардия, 1972. - 224 с.: ил.

Капелюшний Л. Слідами подвигів розвідника // Ленін. шляхом. - 1978. - 3, 6, 10, 13, 15, 20 черв.

Крещук С. Життя, що стало легендою // Рад. Волинь. - 1973. - 25 берез.

Романчук О. І все-таки - як загинув розвідник М.І.Кузнецов?// Знання та праця. - 1990. - № 5, - С. 5-6; Рад.Волинь. - 1990. - 24 черв.

Человек из легенды // Правда Украины, - 1986. - 26 июля.

x x

x

Кузнецов Николай Иванович // Герои Советского Союза: Крат. биограф. словарь. - М., 1987, - Т.І. - С. 803-804.

Герои Великой Отечественной войны, 1941-1945: Страницы биографий: Рек. библиогр. указ. - М.: Книга, 1981. - 144 с.
Про М.Кузнецова - с.111.

24 СЕРПНЯ

70 років з дня загибелі російського письменника М.С.Гумільова (1886-1921)[x]

Див. 15 квітня.

27 С Е Р П Н Я

135 рокIв з дня народження I.Я.Франка (1856-1916) - видатного українського письменника*

27 С Е Р П Н Я

90 рокIв з дня смертI Г.О.Мачтета (1852-1901) - росIйського письменника, дIяча революцIйного народницького руху.

27 серпня 1901р. помер ГригорIй Олександрович Мачтет - росIйський письменник, дIяч революцIйного народницького руху, який народився в м.Луцьку. У 1870-1872 рр. вчителював на ВолинI. Автор багатьох романIв I оповIдань. Написав вIдому революцIйну пIсню "Последнее прости" ("В неволI скатований люто"). Як свIдчать оченI, музика до цIєI пIснI була написана на основI волинського фольклору.

л I т е р а т у р а :

Мачтет Г.А. Избранное. - М.: Гослитиздат, 1958. - 615 с.

ОлIйник М. У полI воIн // Незрима нить. - К., 1983. - С. 113-128.

Василенко А. Народжений для боротьби // Рад.Волинь. - 1965. - 14 верес.

ГIнзбург В. Улюблена пIсня IллIча // РобIтн. газ. - 1985. - 18 квIт.

Лепше I., Чубук М. "В неволI скатований люто" // Наука I суспIльство. - 1987. - № 4. - С. 18-19.

Наконечний В. Сила його пIснI // Рад.Волинь. - 1984. - 5 черв.

Петрушак К. З родини декабристIв // Мол.ленIнець. - 1980. - 7 листоп.

x x

x

Мачтет Григорий Александрович // БСЭ. - 3-е изд. - М., 1974. - Т.15. - С. 530.

---

*Див. 28 травня.

Мачтет ГригорІй Олександрович // УРЕ. - 2-е вид. - К., 1981. - Т.6. - С. 416.

7 ВЕРЕСНЯ

100 рокІв украІнськоІ емІграцІІ (1871)

ВченІ вважають, що першими украІнцями, якІ емІгрували, були Іван ПилипІв І Василь Іліняк. Вони виІхали в Канаду І прибули туди 7 вересня 1891р. ЕмІграцІйний процес в основному захопив західноукраІнськІ землІ: Галичину, Прикарпаття І Волинь. Волиняни виІжджали в пІвденноамериканськІ краІни: БразІлІю, Уругвай, АргентІну. В Луцьку були створенІ пункти рІзних зарубІжних компанІй, якІ сприяли емІграцІйному процесу.

л І т е р а т у р а :

УкраІнськІ канадцІ в Історичних зв"язках Із землею батькІв: ЗбІрник. - К.: ДнІпро, 1990. - 230 с.

Джеджула Г. УкраІнцІ за межами УкраІни // Рад. освІта. - 1989. - 26 верес.

Зубанич Ф. РозІрвана душа // Соц. культура. - 1990. - № 7. - С. 14-15.

Кравчук П. УкраІнська заробІтчанська емІграцІя в КанадІ // ВсесвІт. - 1988. - № 7. - С. 121-123.

Кравчук П. УкраІнцІ в КанадІ // Прапор. - 1989. - № 7. - С. 145-156.

Левада О. "УкраІнська дІаспора" - в текстах І пІдтекстІ // Рад. УкраІна. - 1990. - 3 лип.

Лепша І. ЕмІграцІя: причини І наслІдки // Наука І суспІльство. - 1989. - № 8. - С. 33-37.

Нечай М. АргентІна, украІнцІ... // Жовтень. - 1989. - № 7. - С. 74-81.

УкраІнцІ в АвстралІІ // Трибуна лектора. - 1990. - № 6. - С. 16-19.

15 В Е Р Е С Н Я

70 рокІв з дня народження С.В.МІлашенкова (1921-1944) - командира ескадрилІІ 109-го гвардІйського штурмового Володимир-Волинського полку

15 вересня 1921р. народився СергІй Васильович МІлашенков. 14 липня 1944р. в районІ с.МикуличІ Володимир-Волинського району повторив подвиг М.Гастелло, направив палаючий лІтак на автоколону ворога. За проявленІ мужнІсть І героїзм, особисту вІдвагу, командир авІаескадрильї 109 гвардІйського штурмового Володимир-Волинського полку гвардІї старший сержант С.В.МІлашенков 27 липня 1945р. посмертно удостоєний звання Героя Радянського Союзу. Похований в м.ВолодимирІ-Волинському.

лІтература:

Дынин И. Крылатый Данко // Герои огненных лет. - М., 1985. - С. 604-608.

КупІн В. Бойовий побратим Гастелло // Рад.Волинь. - 1985. - 8 сІч.

Сотников Г. Крилатий Данко // Слово правди. - 1985. - 12 трав.

x x

x

Милашенков Сергей Васильевич // Герои Советского Союза: Крат. биограф. словарь. - М., 1988. - Т.2. - С.78.

МІлашенков СергІй Васильович // Їх славнІ Імена: БІблІогр. покажч. - Луцьк, 1985. - С. 25-26.

25 В Е Р Е С Н Я

75 рокІв з дня народження Д.З.Тарасова (1916-1941) - командира ескадрилІї 21-го далекобомбардувального полку, Героя Радянського Союзу*

---

*Див. 27 червня.

30 В Е Р Е С Н Я

150 рокIв з дня народження М.П.Драгоманова (1841-1895) – украIнського публIциста, Iсторика, лIтературознавця, фольклориста, економIста, фIлософа, громадського дIяча.

30 вересня 1841р. в м.ГадячI на ПолтавщинI народився Михайло Петрович Драгоманов – украIнський публIцист, Iсторик, лIтературознавець, фольклорист, економIст, фIлософ I громадський дIяч. Брат Олени ПчIлки. Дядько ЛесI УкраIнки, мав великий вплив на формування II свIтогляду. Коли Драгоманов змушений був емIгрувати, неодноразово посилав своI листи за адресами м.Луцьк I с.Колодяжне. Помер в м.СофII в БолгарII.

л I т е р а т у р а :

Драгоманов М.П. ЛIтературно-публIцистичнI працI: У 2 т. – К.: Наук. думка, 1970. – Т. 1-2.

Заславський Д., Романченко I. Михайло Драгоманов: Життя I лIт. – дослIд. дIяльнIсть. – К.: ДнIпро, 1964. – 199 с.

Лукеренко В.Л. СвIтогляд М.П.Драгоманова. – К.: Наук.думка, 1965. – 127 с.

ЧерниxIвський Г. Порадник, учитель, друг // Газ.Волинь. – 1990. – 6 квIт.

x x

x

Драгоманов Михаил Петрович // БСЭ. – 3-е изд. – М., 1972. – Т. 8. – С. 474.

Драгоманов Михайло Петрович // УРЕ. – 2-е вид. – К., 1979. Т. 3. – С. 464–465.

6 Ж О В Т Н Я

35 рокIв з часу прибуття на Волинь першоI делегацII з ЛюблIнського воєводства ПНР.

6 жовтня 19[illegible]р. Волинь вIдвIдала перша делегацIя з ЛюблIнського воєводства ПНР. Цим вIзитом був покладений початок постIйних

прикордонним дружнім зв"язкам Волинської області з Люблінським воєводством.

л і т е р а т у р а :

Колесник В.П. Традиції і перспективи прикордонного співробітництва Волинської області УРСР і воєводств Польської Народної Республіки // Минуле і сучасне Волині: Тези доп. та повідомл. II-ої Волин. іст.-краєзнав. конф. 26-28 трав. 1988р. - Луцьк, 1988. - Ч. І. - С. 55-57.

Грані нашого співробітництва // Рад.Волинь. - 1989. - 21 квіт.

Грузін В. Прямі зв"язки - пряма вигода: З досвіду співробітництва трудящих Волинської обл. і прикордон. воєводств Польської Народної Республіки // Сіл. вісті. - 1987. - 5 берез.

Юрчиць С. Джерела дружби // Мол. ленінець. - 1985. - 27 квіт.

x x
x

Під прапором Жовтня: Літопис найважливіших і пам"ятних подій історії Волині (1917-1987рр.): Наук.-допоміж. бібліогр. покажч. - Луцьк, 1987. - 180 с.

Про першу делегацію на Волині з Люблінського воєводства ПНР - с. 80.

7 Ж О В Т Н Я

70 років з дня народження Героя Радянського Союзу П.М.Тарасова (1921-1944)

7 жовтня 1921р. в с.Каменеозерка на Тамбовщині народився Петро Михайлович Тарасов. 2 березня 1944р. в бою під с.Милуші Луцького району повторив подвиг О.Матросова. За особисту мужність і героїзм заступник командира стрілецького батальйону 340 гвардійського стрілецького полку 121 гвардійської стрілецької дивізії гвардії капітан П.М.Тарасов 25 серпня 1944 р. посмертно удостоєний звання Героя Радянського Союзу. Похований на меморіальному комплексі Вічної Слави в м.Луцьку.

л і т е р а т у р а :

Зубчук К. Пішов у безсмертя // Рад.Волинь. - 1986. - 6 лют.

Печерська В. Пам"яті героя // Слава праці. - 1986. - 24 берез.

Юхта М. Пам"ятаємо героя // Рад. Україна. - 1986. - 15 берез.

x x
x

Тарасов Петр Михайлович // Герои Советского Союза: Крат. биограф. словарь. - М., 1988. - Т. 2. - С. 562.

Тарасов Петро Михайлович // Їх славні імена: Бібліогр. покажч. - Луцьк, 1985. - С. 43-45.

8 Л И С Т О П А Д А

60 років з дня народження Р.Г.Метельницького - луцького архітектора (1931).

8 листопада 1931р. в м.Кам"янці-Подільському народився Ростислав Георгійович Метельницький - архітектор, головний редактор Волинського філіалу інституту "Діпромісто". Закінчив архітектурний факультет Київського художнього інституту (1954р.). Разом з Л.Санжаровим і В.Колоском - автор проекту Луцького історико-архітектурного заповідника, а також першої черги забудови Луцька (на 1960-1990рр.). Серед інших робіт: упорядкування центральної площі міста, інтер"єр кінотеатру "Хроніка" (1959р.), забудова кварталу по вул. Леніна (1959-1961рр.), Будинок мисливця (1964р.), кінотеатр "Промінь" (1971р.), школа № 8, ДЮСШ (1968-1969рр.).

л і т е р а т у р а :

Метельницкий Р.Г. Новые комплексы Луцка // Стр-во и архитектура. - 1980. - № 3. - С. 10-12.

Метельницький Р. Радувати людей // Рад.Волинь. - 1961. - 3 черв.

Метельницький Р.Г. Старе місто сьогодні // Рад.Волинь. - 1984. - 29 лют.

Метельницький Р.Г. Це один мікрорайон // Рад.Волинь. - 1983. - 26 лип.

Метельницький Р. Як спроектуємо, так I збудуємо: Роздуми архIтектора // Рад. Волинь. - 1986. - 28 трав.

Зубчук К. Таке древнє мистецтво // Рад. Волинь. - 1984. - 19 трав.

9 ЛИСТОПАДА

10 рокIв з дня смертI Л.Я.ЛеманськоI (1947-1981) - українськоI радянськоI поетеси.

9 листопада 1981р. в м.Луцьку померла Людмила ЯрославIвна Леманська - українська радянська поетеса. Народилася в с.Вербичне ТурIйського району. З дитинства була прикута до лIжка. Заочно закIнчила середню школу. ДобIрки II вIршIв публIкувались у колективних збIрниках, журналах "Жовтень", "Ранок", виходили окремими збIрками.

лIтература:

Леманська Л. МIй доброокий свIт: ПоезII. - ЛьвIв: Каменяр, 1986. - 30 с.

Леманська Л. ПоезII. - ЛьвIв: Каменяр, 1980. - 110 с.

Леманська Л. Стежечка: ПоезII. - К.: Веселка, 1980. - 12 с.

Леманська Л. "Хвилинами вIдлIчую життя..." // Рад. Волинь. - 1990. - 18 лип.

х х
х

Гордасевич Г.Л. Метелик на долонI вIчностI: Людмила Леманська // Гордасевич Г.Л. Силуети поетес: ЛIт. портрети. - К., 1989. - С. 144-159.

Гей В. "А я Iду крIзь бIль - в життя" //Мол.ленIнець. - 1988. - 5 трав.

Гей В. "Я в поглядах ловлю свIй свIт" // Мол. ленIнець. - 1982. - 11 берез.

Мах П. "ЗорIла зIрка чесно в нашI очI..." // Мол.ленIнець. - 1987. - 12 берез.

Мах П. Слово, наче промIнь // Рад. Волинь. - 1982. - 10 берез.

х х
х

Людмила Леманська // Письменники Радянської України, 1917-1987: Бібліогр. довід. - К., 1988. - С. 353.

Леманська Людмила Ярославівна // Літературна карта Волині: Бібліогр. покажч. - Луцьк, 1988. - С. 42-43.

15 ЛИСТОПАДА

65 років з початку Володимир-Волинського судового процесу 151 (1926)

З 15 листопада 1926р. по 10 січня 1927р. у м.Володимирі-Волинському відбувся процес над 151 членом КПЗУ. Польський суд засудив 9 чоловік на довічне і 120 на багаторічне ув"язнення. Серед них були представники ЦК КПЗУ Н.В.Хомин, В.І.Крайц, І.Ф.Карась, Ф.П.Рябов та інші організатори осередків КПЗУ на Волині.

Література:

Ісаевич Я.Д., Мартинюк А.І. Володимир-Волинський: Іст.-краезн. нарис. - Львів; Каменяр, 1988. - 70 с. Про "процес 151" - с. 35-36.

Історія Волині: З найдавніших часів до наших днів. - Львів: Вид-во при Львів. держ. ун-ті "Вища шк.", 1988. - 238 с.
Про судовий процес у м.Володимирі-Волинському - с.95.

Польна О. Голос з-за грат // Слово правди. - 1987. - 29 берез.

x x
x

Під прапором Жовтня: Літопис найважливіших і пам"ятних подій історії Волині (1917-1987рр.): Наук.-допоміж. бібліогр. покажч. - Луцьк, 1987. - 180 с.
Про Володимир-Волинський судовий процес 151 - с. 22-23.

17 ЛИСТОПАДА

90 років з дня народження Г.Ю.Жежко (1901-1977) - однієї із засновниць Турійської організації КСМЗУ української поетеси.

17 листопада 1901р. в м.Турійську народилася Ганна Юхимівна

Жежко - українська поетеса. З її ініціативи в м.Турійську в 1920р. було організовано першу молодіжну підпільну комуністичну організацію. Член КПЗУ в 1924р. Після тюремного ув"язнення 1923-1924рр. втекла на Радянську Україну. В 1937р. репресована, в грудні 1945р. - реабілітована.

л і т е р а т у р а :

Жежко Г. Троянди за гратами: Поезії. - К.: Молодь, 1968. - 64 с.

Жежко Г. Ми сильні, бадьорі // Гомін волі. - Львів, 1989. - С. 72-73.

x x
x

Дубина М. Ганна Жежко // Рад.Волинь. - 1987. - 31 жовт.

Пінчук О. Мужня дочка Волині // Ленін. правда. - 1987. - 13 січ.

x x
x

Жежко Ганна Юхимівна // Літературна карта Волині: Бібліогр. покажч. - Луцьк, 1988. - С. 38.

22 Л И С Т О П А Д А

50 років з дня народження М.Ю.Малиновської (1941-1983) - української радянської письменниці, критика.

22 листопада 1941р. в с.Уйма, нині Локачі на Волині народилася Маргарита Юріївна Малиновська - українська радянська письменниця, критик. Після закінчення Київського університету (1966р.) працювала в редакціях журналу "Вітчизна", газети "Літературна Україна" та на кіностудії ім. О.П.Довженка, відповідальним секретарем комісії по драматургії Спілки письменників України. Неодноразово приїжджала на Волинь. Похована в с.Гаразджа Луцького району.

л і т е р а т у р а :

Малиновська М. Грикучі озера; Полісся: Дилогія. - К.: Дніпро, 1983. - 472 с.

Шнчук О. Щедрість її серця // Колг. правда. - 1986.-5 серп.

x x

x

Маргарита Малиновська // Письменники Радянської України, 1917-1987:Бібліогр. довід. - К., 1988. - С. 380.

Малиновська Маргарита Юріївна // Літературна карта Волині: Бібліогр. покажч. - Луцьк, 1988. - С. 46-47.

I ГРУДНЯ

60 років Ковельського судового процесу над 77 членами КПЗУ (1931)

I грудня 1931р. в Ковелі 77 членів КПЗУ були засуджені на багаторічне ув"язнення, серед них: С.Макарчук, Ф.Троць, В.Наумчук, К.Сарапін, К.Хлопук, які стояли на чолі Ковельської організації КПЗУ.

Література:

Охсенюк Р. Нариси історії Волині: Соц.-економ. розвиток, рев. та нац.- визвол. рух трудящих (1861-1939). - Львів: Вид-во Львів. держ. ун-ту, 1970. - 275 с.

Про Ковельський "процес 77" - с.221.

Літопис пам"ятних подій історії Волині (1900-1939рр.): Бібліогр. покажч. - Луцьк, 1976. - 66 с.

Про судовий процес у Ковелі - с.49.

4 ГРУДНЯ

40 років заслуженому самодіяльному народному ансамблю пісні і танцю УРСР "Колос" Торчинського будинку культури (1951).

4 грудня 1951р. створено нині заслужений самодіяльний народний ансамбль пісні і танцю УРСР "Колос" Торчинського будинку культури. Ансамль - лауреат республіканської премії ім. М.Островського. Крім багаточисельних гастролей на території Радянського

Союзу, учасники ансамблю виступали на фестивалях народної творчості в Польщі, Австрії, Угорщині, Югославії, Конго, В"єтнамі, Кубі та ін. країнах.

л і т е р а т у р а :

Кирильчук Е.І. Нові обриси села // Літ запис Е.Я.Хотимчука.- К.: Знання, 1987. - 47 с.

Про ансамбль "Колос" - с. 45-46.

Філатенко А. Солов"їний сад // До серця кожного: Нариси про правофлангових культурно-освітньої роботи Української РСР. - К., 1978. - Вип. І. - С. 70-90.

Волошко Н. Святковий концерт "Колоса" // Рад.Волинь. - 1986. - 9 груд.

Лагановський Л. Джерела, що "Колоса" живили // Слава праці. - 1981. - 3 груд.

Панасюк М. "Три криниченьки" з Торчина // Сіл. вісті. - 1983. - 5 трав.

Панасюк М. Хормейстер "Колосу" // Сіл. вісті. - 1982. - 21 листоп.

Філатенко А. Барвиста квітка у вінок пісенний // Рад. Волинь. - 1985. - І січ.

Філатенко А. З чистих джерел // Рад. Волинь. - 1984. - 22 лют.

Філатенко А. Покликала пісня в дорогу // Рад. Волинь. - 1986. - ІІ трав.

Шапов А.Д. Пісня буде поміж нами // Рад.Волинь. - 1989. - І січ.

17 Г Р У Д Н Я

70 років з дня смерті Габріелі Запольської
(1857-1921) - польської письменниці і актриси

17 грудня 1921р. померла Габріеля Запольська (справжнє прізвище Корвін-Пьонтровська) - польська письменниця і актриса.

Народилася в с.Підгайці Луцького району, проживала в с.Прилуцьке Ківерцівського району. Автор відомої п"єси "Мораль пані Дульської" та ін. Виступала в театрах Варшави, Львова, Парижа. Померла в Львові.

Л і т е р а т у р а :

Запольская Г. Мораль пани Дульской: Пьесы, рассказы, повести. - М.: Худож. лит., 1965. - 343 с.

x x

x

Історія міст і сіл Української РСР: Волинська область. - К.: Вид-во АН УРСР, 1970. - 746 с.

Про Г.Запольську - с.312.

Зубчук К. У Прилуцькому, де жила Запольська // Рад.Волинь. - 1988. - 9 серп.

Ошуркевич О. Письменниця - гуманістка // Рад. Волинь. - 1971. - 17 груд.

Пінчук О. Правдиве слово землячки // Ленін. шляхом. - 1988. - 9 груд.

x x

x

Запольська Габріеля // УРЕ. - 2-е вид, - К., 1979. - Т.4. - С. 201.

18 Г Р У Д Н Я

140 років з дня народження М.В.Крушевського (1851-1887) - російського і польського вченого - мовознавця.

18 грудня 1851 р. в м.Луцьку народився Микола Вячеславович Крушевський - видатний російський і польський вчений-мовознавець. Навчався у Луцькому дворянському повітовому училищі, закінчив Варшавський університет, викладав у Казанському. Автор праць з загального та Індоєвропейського мовознавства. Був одним із попередників сучасної фонології.

л і т е р а т у р а :

Хрестоматия по истории русского языкознания. - М.: Высш.шк., 1973. - 504 с.

ПрацІ М.В.Крушевського - с. 405-433.

Березин Ф.М. История русского языкознания. - М.: Высш. шк., 1979. - 221 с.

Про М.В.Крушевського - с. 56, 102, 136-138, 140, 141-143, 156, 157, 216.

Березин Ф.М. Русское языкознание конца XIX - начала XX в. - М.: Наука, 1976. - 363 с.

Про М.В.Крушевського - с. 4, 178, 217-265, 288-289, 297, 323, 344-345, 351.

Крушевский Николай Вячеславович // БСЭ. - 3-е изд. - М., 1973. - Т. 13. - С. 502.

Крушевський Микола Вячеславович // УРЕ. - 2-е вид. - К., 1980. - Т. 5. - С. 545.

25 Г Р У Д Н Я

20 рокІв з часу здачІ в експлуатацІю першої черги Ковельського заводу сІльськогосподарських машин (1971).

25 грудня 1971р. здано в експлуатацІю першу чергу Ковельського заводу сІльськогосподарських машин. ПІдприємство спецІалІзується по випуску кормороздавачІв та транспортерІв для прибирання гною на тваринницьких фермах. Тут працює бІля 6 тис. чоловІк. ПродукцІя заводу вІдправляється бІльше як в 40 мІсць Радянського Союзу.

л і т е р а т у р а :

Богданьок В. ДвозмІнний режим - не авральний // Рад. Волинь. - 1987. - 22 берез.

ВІльчинський П. Завод вІдмовляє мІнІстерству // РобІтн. газ. - 1988. - 13 серп.

Ткач В. Попереду - велика робота // Прапор ЛенІна. - 1967. - 26 серп.

Чимбру В., Івасюк Ф. ОбрІІ заводу // Прапор ЛенІна. - 1988. - 2 лип.

x x
x

Прошлое, настоящее, будущее: Адрес опыта: Ковельский завод сельскохозяйственных машин им. 50-летия СССР: Буклет. - Луцк, 1989.

ПІд прапором Жовтня: ЛІтопис найважливІших І пам"ятних подІй ІсторІІ ВолинІ (1917-1987рр.): Наук.-допомІж. бІблІогр. покажч. - Луцьк, 1987. - 180 с.

Про введення в дІю першої черги Ковельського заводу сІльськогосподарських машин - с. 117.

27 ГРУДНЯ

10 рокІв з часу здачІ в експлуатацІю Луцького заводу крупнопанельного домобудування (1981)

27 грудня 1981р. завершено будІвництво Луцького заводу крупнопанельного домобудування. Основна продукцІя пІдприємства - блоки для будІвництва житлових будинкІв.

лІтература:

Байда Г. З будмайданчика - в цех // Рад. Волинь. - 1989. - 15 серп.

КузьмІн В. Обирав колектив // Мол. ленІнець. - 1988. - 5 берез.

Панчук Ю. Опорядження дрІбняком // СІл. буд-во. - 1988. - № 3. - С. 12.

x x
x

ПІд прапором Жовтня: ЛІтопис найважливІших І пам"ятних подІй ІсторІІ ВолинІ (1917-1987рр.): Наук.- допомІж. бІблІогр. покажч. - Луцьк, 1987. - 180 с.

Про введення в дІю Луцького заводу крупнопанельного домобудування - с. 143.

28 ГРУДНЯ

15 років з часу введення в дію першої черги Нововолинського заводу спеціального технологічного обладнання (1976).

28 грудня 1976р. здано в експлуатацію першу чергу Нововолинського заводу СТО. Завод був споруджений при участі країн - членів РЕВ. На його базі створено науково-виробниче об"єднання "Оснастка" (1988р.), яке випускає автомати та прилади, що використовуються для автоматизації виробничих процесів в промисловості, зокрема, для передачі електроенергії на далекі відстані.

Література:

Арсеник Л. Дисципліну гарантує колектив // Рад.Волинь. - 1987. - 13 груд.

Арсеник Л. Перші кроки реформи // Рад. Волинь. - 1988. - 26 січ.

Арсеник Л. Увага технічній творчості // Рад.Волинь. - 1987. - 7 серп.

Байда Г. У дев"ять країн // Робітн. газ. - 1988. - 21 трав.

Зінченко О. Новий цех, нові вироби // Рад.Волинь. - 1988. - 4 трав.

Зінченко О. Скорочується ручна праця // Рад.Волинь. - 1988. - 13 верес.

x x

x

Під прапором Жовтня: Літопис найважливіших і пам"ятних подій історії Волині (1917-1987рр.): Наук.-допоміж. бібліогр. покажч. - Луцьк, 1987. - 180 с.

Про введення в дію першої черги Нововолинського заводу СТО - с. 125-126.

30 ГРУДНЯ

45 рокІв з часу введення в дІю ЛуцькоІ швейноІ фабрики (1946)

30 грудня 1946р. стала до ладу Луцька швейна фабрика. На ІІ базІ в 1976р. створено швейне об"єднання "Волинь", до складу якого входять Луцька, Володимир-Волинська та Ровенська швейнІ фабрики. Тут працює бІльше 1100 чоловІк. Основна продукцІя - дитячІ костюми, чоловІчІ сорочки та костюми.

лІтература:

Байда Г. З чистим прибутком // Рад.Волинь. - 1987. - 4 верес.

Еркикевич Л. МІнІстерство одне, але... // Мол.ленІнець. - 1989. - 17 черв.

Жикара З. СвІдчення популярностІ // СІл. вІстІ. - 1987. - 16 серп.

Пацук І. Обнови з "ВолинІ" // РобІтн. газ. - 1989. - 27 сІч.

У жІночому колективІ // Рад.Волинь. - 1988. - 3 черв.

x x
x

ПІд прапором Жовтня: ЛІтопис найважливІших І пам"ятних подІй ІсторІІ ВолинІ (1917-1967рр.): Наук.- допомІж. бІблІогр. покажч. - Луцьк, 1987. - 180 с.

Про введення в дІю ЛуцькоІ швейноІ фабрики - с. 64.

560 РОКІВ

переможноІ битви лучан на чолІ з воєводою Юршею з польськими магнатами (1431)

ПІд час боротьби мІж польською державою та Великим князІвством Литовським за литовський престол пІсля смертІ ВІтовта, польський король Ягайло влІтку 1431 р. взяв в облогу Луцький замок, вІдІгнавши попередньо князя Свидригайла з його вІйськом. В замку знаходилось вІйсько пІд началом ЮршІ, одного з визначних воєвод

Свидригайла. Захисники на чолі з Юршею не дозволили Ягайлові захопити Луцьк. Волинь залишалася у складі Литви ще понад 100 років.

л і т е р а т у р а :

Ілляшенко Я., Михайлюк О., Оксенюк Р. Луцьк: Іст.-краєзнав. нарис. - Львів: Каменяр, 1974. - 63 с.

Історія міст і сіл Української РСР: Волинська область. - К.: Вид-во АН УРСР, 1970. - 745 с.
Про битву лучан 1431 р. з польським військом - с. 54-55.

430 Р О К І В

з часу закінчення Пересопницького Евангелія - пам"ятки волинської писемності середніх віків
(1561)

Рукописне Евангеліє створювалося протягом 1556-1561рр. у Дворецькому і Пересопницькому монастирях Волині (сучасна Ровенська область) рукою Михайла Васильовича сина протопопа Сяноцького. Пересопницьке Евангеліє написане на 480 пергаментних аркушах великого формату чітким півуставом. Пам"ятка багато ілюстрована, її оформлення вважається вершиною мистецтва оздоблення української рукописної книги першої пол. XVI ст. Скрипторій Пересопницького монастиря дав і таку видатну пам"ятку волинської рукописної традиції як Загорівський Апостол (1554р.). Рівень видання свідчить, що в сер. XVI ст. на Волині склалась самобутня школа виготовлення рукописної книги.

л і т е р а т у р а :

Запаско Я.П. Орнаментальне оформлення української рукописної книги. - К.: Вид-во АН УРСР, 1960.

Пересопницьке евангеліє // УРЕ. - 2-е вид. - К., 1982. - Т. 8. - С. 257.

355 Р О К І В

з часу побудови пам"ятки архітектури - Михайлівської церкви в с.Білосток Луцького району.

В 1636р. побудована Михайлівська церква - одна з пам"яток української архітектури, де вперше була переосмислена схема трьохнефного шестистовпного давньоруського храму у досить своєрідну споруду, яка була використана як взірець для створення низки архітектурних шедеврів Придніпров"я та Чернігівщини. В 1776. при монастирі створено школу та семінарію. Протягом 1843-1863рр. діяло духовне училище. З Білостоцьким монастирем пов"язане життя одного з видатних митців кін. ХУП - поч. ХУШ ст. Йова Кондзелевича. Його твори живопису передані Львівському державному музею українського мистецтва.

Л і т е р а т у р а :

Памятники градостроительства и архитектуры Украинской ССР: (Иллюстриров. справочник - каталог): В 4 т. Т. 2. - К.: Будівельник, 1985. - 336 с.: ил.

Про Михайлівську церкву в с.Білосток Луцького р-ну - с.89.

Пясецький В. Талант митця // Рад.Волинь. - 1969. - 8 січ.

Сидор О. Очима народу // Вітчизна. - 1988. - № 11. - С. 201-205.

Сидор О. Художник і Волинь // Рад.Волинь. - 1984. - 6 жовт.

Сидор О. Художня спадщина Йова Кондзелевича // Образотворче мистецтво. - 1985. - № 5. - С. 29-30.

Струцюк Й. Пензель Кондзелевича // Рад.Волинь. - 1977. - 19 квіт.

280 Р О К І В

з часу перебування у м.Луцьку Петра І (1711)

Під час підготовки Прутського походу, в березні-квітні 1711р., маршрут російської армії проходив через території Речі Посполитої, що підтримували Августа П, курфюрста саксонського,

короля польського, союзника Петра I у Північній війні. Хворіючи на цингу, Петро I затримався у Луцьку 27 березня - 7 квітня, а 8-13 квітня знаходився в Омеляниках (на території сучасного с. Забороль) в маєтку графа Олізара, де 13 квітня відбулася військова нарада і був прийнятий посол молдавського господаря Дмитра Кантеміра з проханням про прийняття Молдавії до Російської держави. Того ж дня цар виїхав на Яворів для зустрічі 16 квітня з Августом II. В 1953р. відкриті дві меморіальні дошки - в с.Забороль на залишках колишнього палацу Олізарів - Чарнецький та в Луцьку за адресою вул. Пушкіна, 9.

Л і т е р а т у р а:

Ілляшенко Я., Михайлюк О., Оксенюк Р. Луцьк: Іст.- краєзн. нарис. - Львів: Каменяр, 1974. - 63 с.

Про перебування в м.Луцьку Петра I - с.8.

Історія міст і сіл Української РСР: Волинська область. - К.: Вид-во АН УРСР, 1970. - 746 с.

Перебування Петра I на Волині - с. 281, 300.

Пушкин А.С. История Петра I // Пушкин А.С. Собрание сочинений. - М., 1977. - Т. 8. - С. 5-342.

Перебування Петра I в м.Луцьку - с. 192.

Димнич Я. Волинські дороги Петра I // Рад.Волинь. - 1986. - 7 трав.

Радченко Н. Тут був Петро I // Рад.Волинь. - 1971. - 11 груд.

Флішаровський Р. Вулиця Пушкіна, 2 // Рад.Волинь. - 1977. - 30 берез.

220 Р О К І В

з дня народження у м.Луцьку А.Фелінського (1771-1820) - польського письменника і вченого.

Алойзи Фелінський - польський революціонер, поет, драматург, педагог, перекладач. Народився в 1771р. в м.Луцьку. Навчався в м.Володимирі-Волинському. У 1794р. був особистим секретарем Тадеуша Костюшка. З 1819р. - директор Кременецького ліцею. Дебютував як поет у 2-ій пол. 80рр. XVIII ст. Відомим став його "Гімн. В

річницю проголошення Королівства Польського" (1816р.) та ін. Похований в м.Кременець.

Література:

История польской литературы: В 2 т. Т. I. - М.: Наука, 1968. - 616 с.

Про А.Фелінського - с. 150.

Липатов А. Фелинский Алойзы // Крат. лит. энциклопедия. - М., 1972. - Т. 7. - Стб. 926-927.

Фелінський Алойзи // Літературна карта Волині: Бібліогр. покажч. - Луцьк, 1988. - С. 17.

220 РОКІВ

з часу побудови костьолу в с. Вишеньки Рожищенського району - одного з двох дерев"яних костьолів України.

В 1771р. побудовано костьол в с.Вишеньки Рожищенського району. Костьол дерев"яний, трьохнефний, з нартексом та двома трьохярусними баштами на головному фасаді. Його план, об"ємно-просторова структура вирішені за принципом кам"яних костьолів. Інтер"єр пам"ятника зберігає різьблення по дереву та ін. види декоративного оздоблення. Нефи розподілені квадратними в перерізі колонами по дві з кожної сторони.

Література:

Памятники градостроительства и архитектуры Украинской ССР: Т. 2. - К.: Будівельник, 1985. - 336 с.

Про костьол в с.Вишеньки Рожищенського району - с.103.

80 РОКІВ

з дня народження М.А.Васюти (1911-1943) - організатора і голови першого на Волині колгоспу в с.Ухсвецьк Ковельського району

Михайло Адамович Васюта народився в с.Уховецьк тепер Ковельського району в 1911р. Член КПЗУ з 1930р. Організатор і голова першого на Волині колгоспу в с.Уховецьк, створеного в лютому 1940р. Загинув під час боя партизанів з німецько-фашистськими окупантами біля с.Тупичів Чернігівської області.

л і т е р а т у р а :

Гапончук Г. Зорям назустріч. - К.: Політвидав України, 1978. - 152 с.

Про сім"ю комуністів Васют - с.131-133.

Замлинський В. Васюти. - Львів: Каменяр, 1973. - 116 с.

Замлинський В. Сім"я комуністів // Герої Червоної Волині. - Львів, 1970. - С. 152-166.

Філатенко А. Життя, віддане боротьбі // Філатенко А. Пам"ятники бойової слави на Волині. - Львів, 1976. - С. 23-24.

Андреева Т. Перший депутат // Мол.ленінець. - 1970. - 4 черв.

Мікерин М.І. Фронт без тилу і флангів // Прапор Леніна. - 1985. - 15,16,17 трав.

x x
x

Васюта Михайло Адамович // Борці за возз"єднання: Біогр. довід.- Львів, 1989. - С. 46-47.

Видатні діячі революційного руху // У боротьбі за возз"єднання (1921-1939рр.): Бібліогр. покажч. - Луцьк, 1989. - С.22-30.

Про М.А.Васюту - с. 23.

Під прапором Жовтня: Літопис найважливіших і пам"ятних подій історії Волині (1917-1967рр.): Наук.-допоміж. бібліогр. покажч. - Луцьк, 1967. - 180 с.

Про колгосп у с. Уховецьк Ковельського р-ну і його організатора М.А.Васюту - с. 36-39.

75 РОКІВ

з дня народження В.В.Ізмайлова (1916-1943) - одного з керівників Луцького антифашистського підпілля

Віктор Васильович Ізмайлов народився в м.Зміїногорську Алтайського краю в 1916р. В роки Великої Вітчизняної війни став одним з керівників Луцького антифашистського підпілля. Головним у діяльності підпільників була розвідка. Зібрану інформацію передавали в спеціальний партизанський загін під командуванням Д.М.Медведєва. Безстрашний розвідник В.В.Ізмайлов загинув 7 липня 1943р., повертаючись після передачі важливих розвідувальних даних про пересування гітлерівських військ.

Література:

Гладков Т., Лукин А. Девушка из Ржева. - М.: Мол.гвардия, 1974. - 144 с.: ил.

Іляшенко Я., Михайлюк О., Оксенюк Р. Луцьк: Іст.-краєзнав. нарис. - Львів: Каменяр, 1974. - 63 с.

Про В. Ізмайлова - с. 34,35.

Струтинский Н., Дранов С. Победившие смерть: Повесть. - М.: Оборонгиз, 1967. - 159 с.

Федоров А.Ф. Луцкие подпольщики // Федоров А.Ф. Последняя зима. - М., 1985. - С. 228-244.

Про В.Ізмайлова - с. 232-239.

Лукін О. Герої похмурих і суворих років // Рад.Волинь. - 1965. - 27, 29 черв.

70 РОКІВ

з часу створення в м.Луцьку (кінець 1921-початок 1922) підпільного комуністичного осередку, одним з організаторів якого був С.П.Бордась.

Наприкінці 1921 - на початку 1922р. в м.Луцьку створено підпільний комуністичний осередок, одним з організаторів якого

був С.П.Бардась (1894-1959) - мешканець с.Верхівка Луцького повіту, колишній командир підрозділу Червоної Армії, учасник громадянської війни. Комуністи розповсюджували серед трудящих революційні листівки, газети, твори класиків марксизму-ленінізму, очолювали страйки.

Література:

Михайлюк О.Г., Дорохова А.П. Революційна боротьба трудящих Луцька в 1921-1939рр. // Минуле і сучасне Волині. - Луцьк, 1985.- С. 189-192.

Бардась Степан Прохорович // Борці за возз"єднання: Біогр. довід. - Львів, 1989. - С. 24.

Видатні діячі революційного руху // У боротьбі за возз"єднання (1921-1939рр.): Бібліогр. покажч. - Луцьк, 1989. - С.22-30.

Про С.П.Бардася - с.22.

Під прапором Жовтня: Літопис найважливіших і пам"ятних подій історії Волині (1917-1987рр.): Наук.-допоміж. бібліогр. покажч. - Луцьк, 1987. - 180 с.

Про створення комуністичного осередку в м.Луцьку - с.18-19.

35 РОКІВ

з часу створення Волинської організації самодіяльних композиторів (1956)

В 1956р. створена Волинська організація самодіяльних композиторів. Члени організації збирають і обробляють місцевий пісенний фольклор, створили немало вокальних та інструментальних творів. Високо оцінені хорові твори члена Спілки композиторів СРСР В.Г.Герасимчука. Популярністю користуються пісні М.Стефанишина, С.Кривенького, О.Каліщука, М.Буковського та ін.

Література:

Історія Волині: З найдавніших часів до наших днів. - Львів: Вид-во при Львів. держ. ун-ті "Вища школа", 1988. - 238 с.

Про створення організації самодіяльних композиторів - с.211.

Історія міст і сіл Української РСР: Волинська область. - К.: Вид-во АН УРСР, 1970. - 745 с.

Про самодіяльних композиторів Волині - с.86.

Художня самодіяльність на сучасному етапі. - К.: Наук.думка, 1977. - 256 с.

Про роботу творчого об"єднання самодіяльних композиторів Волині - с. 222, 224, 229, 230, 242, 245, 251, 252, 253.

Філатенко А. Звітують волинські композитори // Рад.Волинь. - 1990. - 30 берез.

Підписано до друку 29.12.1990 р. Зам. № 90. Тираж 100 прим.
Віддруковано на ротапринті управління статистики Волинської обл.
м. Луцьк

0,50 к